

eul_wid: byu-ab

Δημόκριτος ὁ Ἀβδηρίτης · Democritus of Abdera

On the Underworld and the Soul

Ἀποσπάσματα

Period: Κλασική Classical
Dialect: Ἴωνική Ionic
Domain: Φιλοσοφία Philosophy
Format: Συναγωγή Collection
Affiliation: Presocratic

tit, 0a-4a ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΥ ΗΘΙΚΑ

0a ΠΥΘΑΓΟΡΗΣ

0b ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΟΥ ΣΟΦΟΥ ΔΙΑΘΕΣΕΩΣ

0c (tit) ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΑΙΔΟΥ < ΑΒ ..? > . ATHEN. IV 168 B Δημόκριτον δ' Ἀβδηρίται δημοσίαι κρίνοντες ὡς κατεφθαρκότα τὰ πατρώια, ἐπειδὴ ἀναγνοὺς αὐτοῖς τὸν Μέγαν διάκοσμον καὶ τὰ Περὶ τῶν ἐν Ἄιδου εἶπεν εἰς ταῦτα ἀνηλωκέναι, ἀφείθη.

¹ PROCL. in remp. II 113, 6 Kroll τὴν μὲν περὶ τῶν ἀποθανεῖν δοξάντων ἔπειτα ἀναβιούντων ἱστορίαν ἄλλοι τε πολλοὶ τῶν παλαιῶν ἤθροισαν καὶ Δ. ὁ φυσικὸς ἐν τοῖς Περὶ τοῦ Ἄιδου γράμμασι ν. καὶ τὸν θαυμαστὸν ἐκεῖνον Κωλώτην, τὸν Πλάτωνος ἐχθρόν, Ἐπικούρειον ὄντα πάντως ἔδει <τὰ τοῦ> καθηγεμόνος τῶν Ἐπικούρου δ <ογμάτων> μὴ ἀγνοῆσαι μηδὲ ἀγνοήσαντα ζητεῖν, πῶς τὸν ἀποθανόντα πάλιν ἀναβιῶναι δυνατόν. οὐδὲ γὰρ ὁ θάνατος ἦν ἀπόσβεις, ὡς ἔοικεν, τῆς συμπάσης ζωῆς τοῦ σώματος, ἀλλ' ὑπὸ μὲν πληγῆς τινος ἴσως καὶ τραύματος παρεῖτο, τῆς δὲ ψυχῆς οἱ περὶ τὸν μυελὸν ἔμμενον ἔτι δεσμοὶ κατερριζωμένοι καὶ ἡ καρδία τὸ ἐμπύρευμα τῆς ζωῆς εἶχεν ἐγκείμενον τῷ βάθει· καὶ τούτων μενόντων αὐθις ἀνεκτέσαστο τὴν ἀπεσβηκυῖαν ζωὴν ἐπιτήδειον πρὸς τὴν ψύχωσιν γενόμενον.

^{1a} PHILOD. de morte 29, 27 Mekler τῆς δ' αὖ σηπεδόνης ἔχεται κατὰ Δημόκριτον <καὶ> τὸ δυσωπεῖσθαι διὰ τὴν ὅσφ <ρ> αντ <ικ> ὦν τοῦ <των φαν> τας <ίαν> καὶ δυσμορφίας καταφέρονται γὰρ ἐπὶ τοιοῦτο πάθος σκιαὶ τῶν μετὰ τῆς εὐσαρκίας καὶ τοῦ κάλλους ἀποθνησκόντων ... 30, 1 καὶ παραπέμπουσιν, ὅτι πάντες ἅμα τοῖς ὡς Μίλων εὐσάρκοις ὀλίγου μὲν χρόνου σκελετοὶ γίνονται, τὸ δὲ πέρας εἰς τὰς πρώτας ἀναλύονται φύσεις· ὑπακουστέον δὲ δῆλον ὅτι τὰ τοῖς εἰρημένοις ἀνάλογα καὶ περὶ τῆς κακοχροίας καὶ συνόλως τῆς δυσμορφίας. κενότατον τοίνυν ἐστὶν τὸ λυπεῖσθαι προορωμένους τὴν οὐ πολυτελῆ ταφὴν καὶ περίβλεπτον, ἀλλὰ λιτὴν καὶ προστυχοῦσαν. 39, 9 εἴθ' ὅταν ἐναργῆς αὐτοῦ [nämlich τοῦ θανάτου] γένηται θεωρία, παράδοξος αὐτοῖς ὑποπίπτει· παρ' ἣν αἰτίαν οὐδὲ διαθήκας ὑπομένοντες γράφεσθαι περικατάληπτοι γίνονται καὶ δῖς ζ' ἐμφορεῖν ἀναγκάζονται κατὰ Δημόκριτον.

^{1b} ΤΡΙΤΟΓΕΝΕΙΑ

2

ETYM. ORION. p. 153, 5 Τριτογένεια ἢ Ἀθηνᾶ κατὰ Δημόκριτον φρόνησις νομίζεται. γίνεται δὲ ἐκ τοῦ φρονεῖν τρία ταῦτα· βουλευέσθαι καλῶς, λέγειν ἀναμαρτήτως καὶ πράττειν ἃ δεῖ. SCHOL. GENEV. I 111 Nic. Δ. δὲ ἐτυμολογῶν τὸ ὄνομα [sc. Τριτογένεια] φησιν, ὅτι ἀπὸ τῆς φρονήσεως τρία ταῦτα συμβαίνει· τὸ εὖ λογιζέσθαι, τὸ εὖ λέγειν καὶ τὸ πράττειν ἃ δεῖ.

2a ΠΕΡΙ ΑΝΔΡΑΓΑΘΙΑΣ ἢ ΠΕΡΙ ΑΡΕΤΗΣ.

2b ΑΜΑΛΘΕΙΗΣ ΚΕΡΑΣ.

2c ΠΕΡΙ ΕΥΘΥΜΙΑΣ ἢ ΕΥΕΣΤΩ.

3 PLUT. de tranqu. an. 2 p. 465c ὁ μὲν οὖν εἰπὼν ὅτι δεῖ τὸν εὐθυμεῖσθαι μέλλοντα μὴ... ξυνῆι πρῶτον μὲν ἡμῖν πολυτελῆ τὴν εὐθυμίαν καθίστησι, γινομένην ὥνιον ἀπραξίας... STOB. IV 39, 25 H. τὸν εὐθυμεῖσθαι μέλλοντα χρὴ μὴ πολλὰ πρήσσειν, μήτε ἰδίῃ μήτε ξυνῇ, μηδὲ ἅς ἂν πράσσειν, ὑπὲρ τε δύνανται αἰρεῖσθαι τὴν ἐξουσίαν καὶ φύσιν· ἀλλὰ τοσαύτην ἔχειν φυλακὴν, ὥστε καὶ τῆς τύχης ἐπιβαλλούσης καὶ ἐς τὸ πλέον ὑπηγεομένης τῷ δοκεῖν, κατατίθεσθαι, καὶ μὴ πλέω προσάπτεσθαι τῶν δυνατῶν. ἡ γὰρ εὐογκία ἀσφαλέστερον τῆς μεγαλογκίας.

4 CLEM. Strom. II 130 [II 184, 10 St.] ἀλλὰ καὶ οἱ Ἀβδηρίται τέλος ὑπάρχειν διδάσκουσιν· Δ. μὲν ἐν τῷ περὶ τέλους τὴν εὐθυμίαν, ἣν καὶ εὐεστὴν προσηγόρευεν. καὶ πολλάκις ἐπιλέγει· τέρψις γὰρ καὶ ἀτερπία οὗρος· <τῶν συμφόρων καὶ τῶν ἀσυμφόρων· [B 188] ὁ προκεῖσθαι τέλος τῷ βίῳ τῶν ἀνθρώπων τῶν τε νέων καὶ> τῶν περιηκμακότων. Ἐκαταῖος δὲ αὐτάρκειαν [73 A 4] καὶ δὴ Ἀπολλόδοτος ὁ Κυζικηνὸς τὴν ψυχῆς ἀγωγίαν [74, 1] καθάπερ Ναυσιφάνης τὴν ἀκαταπληξίαν [75 B 3]· ταύτην γὰρ ἔφη ὑπὸ Δημοκρίτου ἀθαμβίην λέγεσθαι.

4a ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΩΝ ΘΘΙΚΩΝ <AB ...?>.

tit, 4b-11a ΦΥΣΙΚΑ

4b (tit) ΜΕΓΑΣ ΔΙΑΚΟΣΜΟΣ <ΛΕΥΚΙΠΠΟΥ> VOL. HERC. Coll. alt. VIII 58—62 fr. 1 [Crönert Kolotes S. 147] γ· ράφων <ὅτι τὰ> αὐτὰ πρότε <ρον εἴρηται ἐν> τῷ Με <γ> ἄλω <ι διακόσμῳ>, ὃν φασιν εἶνα <ι Λευκίππου> κάπ <ι> το <σ> οὗτο τὸ <τῶν ἄλλων> <ι> διοποιοῦμενος <ἐλέγχετ' ο> ὑ μόνον ἐν τῷ <ι Μικρῷ δι> ἀκόσμῳ τιθεῖ <ς ἃ κὰν τῷ> Με <γάλῳ κεῖται> ... fr. 2, 6 steht der Name Δημοκρίτ <ο> ς.

4c ΜΙΚΡΟΣ ΔΙΑΚΟΣΜΟΣ.

5 DIOG. IX 41 [s. II 83, 9] γέγονε δὲ τοῖς χρόνοις, ὡς αὐτὸς φησιν ἐν τῷ Μικρῷ διακόσμῳ, νέος κατὰ πρεσβύτην Ἀναξαγόραν, ἔτεσιν αὐτοῦ νεώτερος τετταράκοντα. συντετάχθαι δὲ φησι τὸν Μικρὸν διάκοσμον ἔτεσιν ὕστερον τῆς Ἰλίου ἀλώσεως τριάκοντα καὶ ἑπτακοσίοις. IX 34. 35 [II 81, 16] Φαβωρίνος δὲ φησιν ἐν Παντοδαπῇ ἱστορίᾳ [FHG III 582 fr. 33]· λέγειν Δημόκριτον περὶ Ἀναξαγόρου, ὡς οὐκ εἴησαν αὐτοῦ αἱ δόξαι αἷ τε περὶ ἡλίου καὶ σελήνης, ἀλλὰ ἀρχαῖαι, τὸν δὲ ὑψηλῆσθαι· διασύρειν τε αὐτοῦ τὰ περὶ τῆς διακοσμώσεως καὶ τοῦ νοῦ, ἐχθρῶς ἔχοντα πρὸς αὐτόν, ὅτι δὴ μὴ προσήκατο αὐτόν. 1. DIODOR. I 7, 1 κατὰ γὰρ τὴν ἐξ ἀρχῆς τῶν ὅλων σύστασιν μίαν ἔχειν ἰδέαν οὐρανόν τε καὶ γῆν, μεμειγμένης αὐτῶν τῆς φύσεως μετὰ δὲ ταῦτα διαστάντων τῶν σωμάτων ἀπ' ἀλλήλων τὸν μὲν κόσμον περιλαβεῖν ἅπασαν τὴν ὁρωμένην ἐν αὐτῷ σύνταξιν, τὸν δ' ἄερα κινήσεως τυχεῖν συνεχοῦς καὶ τὸ μὲν πυρῶδες αὐτοῦ πρὸς τοὺς μετεωροτάτους τόπους συνδραμεῖν, ἀνωφεροῦς οὐσης τῆς τοιαύτης φύσεως διὰ τὴν κουφότητα· ἀφ' ἧς αἰτίας τὸν μὲν ἥλιον καὶ τὸ λοιπὸν πλῆθος τῶν ἄστρον ἐναποληφθῆναι τῇ πάσῃ δίνῃ· τὸ δὲ ἰλυῶδες καὶ θολερὸν μετὰ τῆς τῶν ὑγρῶν συγκρίσεως ἐπὶ ταῦτ' καταστῆναι διὰ τὸ βάρος· (2) εἰλούμενον δ' ἐν ἑαυτῷ συνεχῶς καὶ συστρεφόμενον ἐκ μὲν τῶν ὑγρῶν τὴν θάλασσαν, ἐκ δὲ τῶν στερεμνιωτέρων ποιῆσαι τὴν γῆν πηλώδη καὶ παντελῶς ἀπαλὴν. (3) ταύτην δὲ τὸ μὲν πρῶτον τοῦ περὶ τὸν ἥλιον πυρὸς καταλάμψαντος πῆξιν λαβεῖν, ἔπειτα διὰ τὴν θερμασίαν ἀναζυμουμένης τῆς ἐπιφανείας συνοιδησαί τινα τῶν ὑγρῶν κατὰ πολλοὺς

τόπους, καὶ γενέσθαι περὶ αὐτὰ σηπεδόνας ὑμέσι λεπτοῖς περιεχομένης ὅπερ ἐν τοῖς ἔλεσι καὶ τοῖς λιμνάζουσι τῶν τόπων ἔτι καὶ νῦν ὁρᾶσθαι γινόμενον, ἐπειδὴν τῆς χώρας κατεψυγμένης ἄφνω διάπυρος ὁ ἀήρ γένηται μὴ λαβὼν τὴν μεταβολὴν ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον. (4) ζωογονουμένων δὲ τῶν ὑγρῶν διὰ τῆς θερμασίας τὸν εἰρημένον τρόπον τὰς μὲν νύκτας λαμβάνειν αὐτίκα τὴν τροφήν ἐκ τῆς πιπτούσης ἀπὸ τοῦ περιέχοντος ὁμίχλης, τὰς δ' ἡμέρας ὑπὸ τοῦ καύματος στερεοῦσθαι· τὸ δ' ἔσχατον τῶν κυοφορουμένων τὴν τελείαν αὔξησιν λαμβανόντων καὶ τῶν ὑμένων διακαυθέντων τε καὶ περιρραγόντων ἀναφυῆναι παντοδαπούς τύπους ζώων· (5) τούτων δὲ τὰ μὲν πλείστης θερμασίας κεκοινωνηκότα πρὸς τοὺς μετέωρους τόπους ἀπελθεῖν γινόμενα πτηνά, τὰ δὲ γεώδους ἀντεχόμενα συγκρίσεως ἐν τῇ τῶν ἐρπετῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐπιγείων τάξει καταριθμηθῆναι, τὰ δὲ φύσεως ὑγρᾶς μάλιστα μετειληφότα πρὸς τὸν ὁμογενῆ τρόπον συνδραμεῖν, ὀνομασθέντα πλωτά. τὴν δὲ γῆν αἰεὶ μᾶλλον στερεομένην ὑπὸ τε τοῦ περὶ τὸν ἥλιον πυρὸς καὶ τῶν πνευμάτων τὸ τελευταῖον μηκέτι δύνασθαι μηδὲν τῶν μειζόνων ζωογονεῖν, ἀλλ' ἐκ τῆς πρὸς ἄλληλα μίξεως ἕκαστα γεννᾶσθαι τῶν ἐμψύχων. 8, 1 καὶ περὶ μὲν τῆς πρώτης τῶν ὄλων γενέσεως τοιαῦτα παρειλήφαμεν, τοὺς δὲ ἐξ ἀρχῆς γεννηθέντας τῶν ἀνθρώπων φασὶν ἐν ἀτάκτῳ καὶ θηριώδει βίῳ καθεστῶτας σποράδην ἐπὶ τὰς νομὰς ἐξιέναι καὶ προσφέρεσθαι τῆς τε βοτάνης τὴν προσηνεστάτην καὶ τοὺς αὐτομάτους ἀπὸ τῶν δένδρων καρπούς. (2) καὶ πολεμουμένους μὲν ὑπὸ τῶν θηρίων ἀλλήλοις βοηθεῖν ὑπὸ τοῦ συμφέροντος διδασκομένους, ἀθροιζομένους δὲ διὰ τὸν φόβον ἐπιγινώσκειν ἐκ τοῦ κατὰ μικρὸν τοὺς ἀλλήλων τύπους. (3) τῆς φωνῆς δ' ἀσήμου καὶ συγκεχυμένης οὔσης ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον διαρθροῦν τὰς λέξεις, καὶ πρὸς ἀλλήλους τιθέντας σύμβολα περὶ ἐκάστου τῶν ὑποκειμένων γνῶριμον σφίσιν αὐτοῖς ποιῆσαι τὴν περὶ ἀπάντων ἐρμηνείαν. (4) τοιούτων δὲ συστημάτων γινόμενων καθ' ἅπασαν τὴν οἰκουμένην, οὐχ ὁμόφωνον πάντας ἔχειν τὴν διάλεκτον, ἐκάστων ὡς ἔτυχε συνταζάντων τὰς λέξεις·

5 (50) διὸ καὶ παντοίους τε ὑπάρξαι χαρακτηρὰς διαλέκτων καὶ τὰ πρῶτα γινόμενα συστήματα τῶν ἀπάντων ἔθνων ἀρχέγονα γενέσθαι. (5) τοὺς οὖν πρώτους τῶν ἀνθρώπων μηδεὶν τῶν πρὸς βίον χρησίμων εὐρημένου ἐπιπόνως διάγειν, γυμνοὺς μὲν ἐσθῆτος ὄντας, οἰκήσεως τε καὶ πυρὸς ἀήθεις, τροφῆς δ' ἡμέρου παντελῶς ἀνεννοήτους. (6) καὶ γὰρ τὴν συγκομιδὴν τῆς ἀγρίας τροφῆς ἀγνοοῦντας μηδεμίαν τῶν καρπῶν εἰς τὰς ἐνδείας ποιεῖσθαι παράθεσιν· διὸ καὶ πολλοὺς αὐτῶν ἀπόλλυσθαι κατὰ τοὺς χειμῶνας διὰ τε τὸ ψῦχος καὶ τὴν σπάνιν τῆς τροφῆς. (7) ἐκ δὲ τούτου κατ' ὀλίγον ὑπὸ τῆς πείρας διδασκομένους εἷς τε τὰ σπῆλαια καταφεύγειν ἐν τῷ χειμῶνι καὶ τῶν καρπῶν τοὺς φυλάττεσθαι δυναμένους ἀποτίθεσθαι. γνωσθέντος δὲ τοῦ πυρὸς καὶ τῶν ἄλλων τῶν χρησίμων κατὰ μικρὸν καὶ τὰς τέχνας εὐρεθῆναι καὶ τᾶλλα τὰ δυνάμενα τὸν κοινὸν βίον ὠφελῆσαι. καθόλου γὰρ πάντων τὴν χρεῖαν αὐτὴν διδάσκαλον γενέσθαι τοῖς ἀνθρώποις, ὑφηρετούμενην οἰκείως τὴν ἐκάστου μάθησιν εὐφυεῖ ζώῳ καὶ συνεργοὺς ἔχοντι πρὸς ἅπαντα χειρὰς καὶ λόγον καὶ ψυχῆς ἀγχίνοιαν. 2. HERMIPPUS de astrol. [IOANN. CATRARES] II 1, 4ff. p. 33, 15 Kroll—V. πρῶτον δὲ τὰς τε ὑπερκοσμίους τε καὶ ἐγκοσμίους δυνάμεις συστησάμενος, εἴθ' οὕτως οὐρανόν τε καὶ γῆν πλάνητάς τε καὶ τοὺς ἀπλανεῖς τῶν ἀστέρων δημιουργεῖ μήτε χρόνου μήθ' ἐτέρωθεν ὕλης προσδεηθεῖς καὶ τούτων ἐκάστῳ τὸν οἰκεῖον τρόπον, ὡς ἐξ ἀρχῆς ὑπεθέμεθα, ἀποδοὺς κινεῖ τὴν προσήκουσαν κίνησιν. οὕτω δὲ οὐρανὸς τε καὶ οἱ πλάνητες ἐναντίως τὴν ἄληκτον φορὰν ἤρξαντο φέρεσθαι. (5) γῆ δὲ (p. 34) τῷ ὕδατι συμμιγῆς, οὗ μὲν πλέον ὑπ' αὐτοῦ ἐπιέζετο, βαθεῖά τε καὶ κοίλη ἐγένετο, οὗ δὲ οὐδὲν ἢ ὀλίγον ἐπῆν, τὰ ὅρη ἐλείπετο. (6) ἀλλ' ἐπεὶ τὸ ὕδωρ ἐπὶ γῆς τὴν οἰκεῖαν χώραν ἐπέλαβεν, αὕτη δὲ διάβροχος οὔσα τὴν οἰκεῖαν μορφήν ὑπὸ τοῦ ἡλίου προσβάλλοντος καὶ πρὸς τὸ ξηρότερον μεθιστάντος κατὰ μικρὸν ἀπελάμβανε, φύονται δὲ πρῶτον οὕτω δένδρα τε καὶ φυτὰ καὶ τινες ὑμένες ἐοικότες πομφόλυξιν, αἱ δὲ μεθ' ἡμέραν μὲν ὑπὸ τοῦ ἡλίου

διαθερμαινόμεναι, νύκτωρ δὲ ὑπὸ τῆς σελήνης καὶ τῶν ἄλλων ἀστέρων περιθαλπόμενα χρόνῳ διαρραγεῖσαι τὰ ζῶια ἀπέτεκον. (7) τούτων δὲ τὰ μὲν ἱκανὴν εἰληφότα πέψιν ἄρρενά τε καὶ θερμότερα γέγονε, τὰ δὲ τούναντίον ὑποστάντα ἐνδεΐα θερμῆς πρὸς τὸ θῆλυ μετεσκεύασται. (8) καὶ οὐδὲν θαυμαστὸν γῆν ὕδατι σύμμικτον συστήσασθαι τὴν ἀρχὴν ζωιά τε καὶ φυτὰ κατὰ νοῦν τῷ δημιουργῷ· ἐν μὲν γὰρ τῷ ὕδατι συνέχεσθαι εἰκὸς πνεύμα, ἐν δὲ τούτῳ θερμότητα ψυχικὴν, δηλοῦσι δὲ καὶ τὰ γινόμενα ζῶια ἐν τοῖς τῆς γῆς χηραμοῖς καὶ ἔτι τὰ ἀπὸ σήψεως· ἅ πάντα καίπερ οὕτω συστάντα θαυμασίαν ἐμφαίνει τὴν σφῶν αὐτῶν καθάπαξ διάπλασιν. (9) ἀλλ' οὐδὲ μὴν οὐδὲ τοῦτ' οἶμαι ἀπορήσαι τις ἄν, εἰ μὴ καὶ νῦν οὕτω συνίστασθαι δύναίτο· οὔτε γὰρ ἡ γῆ ἔτι ὁμοίως ἂν συνανακραθείη τῷ ὕδατι, οὔθ' οἱ ἀστέρες ἐν τοῖς αὐτοῖς συνέλθοιεν σχήμασι. (10) τὸ γὰρ γίνεσθαί πη μέχρι τοῦ νῦν, ὡς λόγος αἰρεῖ, παραλείπω· πλήν ὥσπερ τούνδοσιμον ἐξ ἐκείνου παραλαβοῦσα ζῶια μὲν μέγεθος ἔχοντα οὐκέτι φύειν οἷα τ' ἐστί, βοτάνας δὲ καὶ δένδρα καὶ φυτὰ καὶ καρπούς, καὶ τὰ ζῶια σχεδὸν νεκρωθέντα καὶ παγέντα τῷ ψύχει θερμῆς τε καὶ ῥώμης ἐμπίπλαται. (11) τῶν δὲ ζώων, ὡς καὶ πρότερον εἴρηται, οὐχ ὁμοία τις ἢ κρᾶσις ἐγένετο· ἀλλ' ὅσα μὲν πλείστου τοῦ γεώδους μετέσχε, φυτὰ τε καὶ δένδρα γέγονε πρὸς τῇ γῇ κάτω ἐρριζωμένην τὴν κεφαλὴν ἔχοντα, τοσοῦτον τῶν ἀναιμοτέρων καὶ ἀπόδων ζώων διαφέροντα, παρ' ὅσον ἐκεῖνα ἕξω γῆς ταύτην κινούμενα φέρουσιν· ὅσα δὲ τοῦ ὑγροῦ, τὴν καθ' ὕδατος λῆξιν ἡσπάσαντο, ἐπίσης ἐκείνοις σχεδὸν διακείμενα. (12) οἷς δὲ τοῦ γεώδους καὶ θερμοῦ μᾶλλον μέτεστι, ταῦτα χερσαῖα ἂν εἴη· καὶ ὅσα δὲ τοῦ ἀερώδους καὶ θερμοῦ μετέσχε μᾶλλον, πτηνά, τὰ μὲν εὐθὺ τοῦ ὅλου σώματος, τὰ δ' ὑπὲρ αὐτὸ τὴν κεφαλὴν ἴσχοντα, κατὰ λόγον τῆς αὐτῶν κράσεως. (13) καὶ τούτων μᾶλλον ὁ ἄνθρωπος μετασχὼν θερμοῦ φαίνεται καθαρωτέρας οὔσης τῆς ὕλης, ἀφ' ἧς τὸ σῶμά οἱ συνέστη, καὶ δεκτικῆς

5 (100)

〈μᾶλλον〉 τοῦ θερμοῦ· ὥστε δι' αὐτὸ τοῦτο καὶ μόνος τῶν ἄλλων ζώων γίνεται τὸ σχῆμα ὀρθὸς καὶ πρὸς ὀλίγον γῆς ἄπτεται· ἐρρῦη δέ τι καὶ θειότερον εἰς αὐτόν, καθ' ὃ νοῦ καὶ λόγου καὶ διανοίας μετέσχε καὶ τὰ ὄντα ἀνηρευνήσατο. TZETZES Schol. z. Hesiod (Gaisford Poet. gr. min. III 58) φασὶν Ἕλληνες ὅσοι τὸν κόσμον γεννητὸν εἶναι λέγουσιν, ὅτι μετὰ τὸ διαρραγεῖναι τὸ ἔρεβος καὶ τὸν ἀέρα συστήναι καὶ ὑποστήναι τὴν γῆν πηλώδη καὶ παντελῶς ἀπαλὴν σηπεδονώδεις καὶ πομφολυγώδεις ὑμένας ἐκ ταύτης ἀναδοθῆναι· ὧν ὑπὸ τοῦ ἡλίου θερμαινόμενων ἡμέρας, νυκτὸς δὲ τρεφομένων ταῖς σεληναίαις ὑγρότησιν καὶ μετὰ τὴν αὔξησιν ἐκραγέντων ἀνθρώπους συνέβη γενέσθαι καὶ παντοίων ζώων ἰδέας πρὸς τὴν στοιχειακὴν ἐπικράτειαν, τὴν ὑδατώδη φημί καὶ πυρώδη καὶ γεώδη καὶ ἀερώδη. κατεξικμασθείσης δὲ τῆς γῆς ὑφ' ἡλίου καὶ μηκέτι γεννᾶν δυναμένης ἐξ ἀλληλογονίας φασὶ τὴν γέννησιν γενέσθαι. ὅτι δὲ ζῶια γεννᾶν οἶδεν ἢ γῆ, δεικνύουσι πολλαχόθεν καὶ ἐκ τῶν ἐν Θηβαΐδι τῇ Αἰγυπτίᾳ γεννωμένων μυῶν μετὰ τὴν τοῦ Νείλου τῆς ἀναβάσεως ὑποχώρησιν. οἱ τότε δὲ τῶν ἀνθρώπων ἀπλότητος ὄντες καὶ ἀπειρίας ἀνάμεστοι οὐδεμίαν οὔτε τέχνην οὔτε γεωργίαν ἐπίσταντο οὔτ' ἄλλο οὐδέν, οὔτε ὃ τι ἐστὶ νόσος ἢ θάνατος ἐπεγίνωσκον, ἀλλ' ὡς ἐπὶ κοῖτον ἐπὶ τὴν γῆν πίπτοντες ἀπέψυχον οὐκ εἰδότες ὃ πάσχουσι· φιλαλληλίαν δὲ μόνον ἀσκοῦντες ἀγελαῖον διέζων τὸν βίον δίκην ποιμνίων ἐπὶ νομὰς ἐξιώντες καὶ τοῖς ἀκροδρῦοις κοινῶς καὶ τοῖς λαχάνοις τρεφόμενοι. καὶ ἀλλήλοις κατὰ θηρίων προσεβοήθουν καὶ συνεμάχοντο γυμνοὶ γυμναῖς ταῖς χερσί· γυμνοὶ δὲ οὕτω τυγχάνοντες καὶ σκέπης καὶ χρημάτων ὄντες ἐπιδεεῖς καὶ μηδὲ καρπούς καὶ ἀκρόδρυα πρὸς ἀποθήκας συναγαγεῖν εἰδότες, ἀλλὰ μόνην ἐσθίοντες τροφήν τὴν ἐφήμερον χειμῶνος γεγονότος πολλοὶ διεφθείροντο. λοιπὸν κατὰ μικρὸν τὴν ἀνάγκην σχόντες διδάσκαλον τὰ κοῖλα τῶν δένδρων καὶ τὰ δασέα καὶ τὰς σχισμὰς τῶν πετρῶν καὶ τὰ σπήλαια ὑπεδύοντο καὶ τοὺς καρπῶν δυναμένους φυλάττεσθαι μόλις γνωρίσαντες καὶ ἅπαξ αὐτοὺς συναγείραντες ἐν τοῖς σπηλαίοις ἐναπετίθεντο, καὶ τοῦτοις ἐτρέφοντο δι' ὅλου ἐνιαυτοῦ. τοιαύτη συζῶντες τῇ εἰμαρμένῃ βίον ἀπλοῦν καὶ

ἀπέριττον καὶ φιλάλληλον εἶχον δίχα πυρὸς ἐπιγνώσεως, οὐ βασιλεῖς, οὐκ ἄρχοντας, οὐ δεσπότης κεκτημένοι, οὐ στρατείας, οὐ βίας, οὐχ ἄρπαγας, ἀλλὰ φιλαλληλίαν μόνον καὶ τὸν ἐλεύθερον καὶ ἀπέριττον τοῦτον βίον ζῆν εἰδότες. ἐπεὶ δὲ προμηθέστεροι γεγονότες καὶ προβουλευτικώτεροι τὸ πῦρ ἐφεῦρον, καὶ θερμότερων, ἤγουν πανουργοτέρων, πραγμάτων ὠρέχθησαν καὶ τὴν τοῦ ἀπέριττου καὶ ἐλευθέρου βίου μετέστρεψαν διαγωγὴν καὶ εἰμαρμένην, δι' ὧν ὁ κόσμος κοσμεῖται καὶ τὰ ἡδέα ἡμῖν καὶ τερπνὰ καὶ ἀβρότατα γίνεται δίκην γυναικὸς ἡμᾶς καταθέλλοντα καὶ τρυφερωτέρους ἀπεργαζόμενα, ὃ καλεῖ πλάσιν γυναικὸς ὁ ποιητής.

5a ΚΟΣΜΟΓΡΑΦΙΑ.

5b ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΛΑΝΗΤΩΝ.

5c ΠΕΡΙ ΦΥΣΕΩΣ Α <ἢ ΠΕΡΙ ΚΟΣΜΟΥ ΦΥΣΙΟΣ> .

5d ΠΕΡΙ ΦΥΣΕΩΣ Β ἢ ΠΕΡΙ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΦΥΣΙΟΣ ἢ ΠΕΡΙ ΣΑΡΚΟΣ.

5e ΠΕΡΙ ΝΟΥ <ΛΕΥΚΙΠΠΟΥ.

5f ΠΕΡΙ ΑΙΣΘΗΣΙΩΝ.

5g ΠΕΡΙ ΧΥΜΩΝ.

5h ΠΕΡΙ ΧΡΩΝ.

5i ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΙΑΦΕΡΟΝΤΩΝ ΡΥΣΜΩΝ <ἢ ΠΕΡΙ ΙΔΕΩΝ> .

6 SEXT. VII 137 ἐν δὲ τῷ Περὶ ἰδεῶν · γινώσκειν τε χρὴ, φησὶν, ἄνθρωπον τῷδε τῷ κανόνι, ὅτι ἐτεῆς ἀπῆλλακται ·.

7 καὶ πάλιν · δηλοῖ μὲν δὴ καὶ οὗτος ὁ λόγος, ὅτι ἐτεῆι οὐδὲν ἴσμεν περὶ οὐδενός, ἀλλ' ἐπιρυσμὴ ἐκάστοισιν ἡ δόξις ·.

8 καὶ ἔτι · καίτοι δηλὸν ἔστα, ὅτι ἐτεῆι οἷον ἕκαστον γινώσκειν ἐν ἀπόρῳ ἐστί ·.

8a ΠΕΡΙ ΑΜΕΙΨΙΡΥΣΜΙΩΝ.

8b ΚΡΑΤΥΝΤΗΡΙΑ.

9 SEXT. adv. math. VII 135 Δ. δὲ ὅτε μὲν ἀναιρεῖ τὰ φαινόμενα ταῖς αἰσθήσεσι καὶ τούτων λέγει μηδὲν φαίνεσθαι κατ' ἀλήθειαν, ἀλλὰ μόνον κατὰ δόξαν, ἀληθὲς δὲ ἐν τοῖς οὖσις ὑπάρχειν τὸ ἀτόμους εἶναι καὶ κενόν · νόμῳ γάρ φησι 'γλυκύ, [καὶ] νόμῳ πικρόν, νόμῳ θερμόν, νόμῳ ψυχρόν, νόμῳ χροὶ ἢ, ἐτεῆι δὲ ἄτομα καὶ κενόν' [= B 125] (ὅπερ <ἔστι> · νομίζεται μὲν εἶναι καὶ δοξάζεται τὰ αἰσθητά, οὐκ ἔστι δὲ κατ' ἀλήθειαν ταῦτα, ἀλλὰ τὰ ἄτομα μόνον καὶ τὸ κενόν). (136) ἐν δὲ τοῖς Κρατυντηρίοις, καίπερ ὑπεσχημένος ταῖς αἰσθήσεσι τὸ κράτος τῆς πίστεως ἀναθεῖναι, οὐδὲν ἥττον εὐρίσκεται τούτων καταδικάζων. φησὶ γάρ · ἡμεῖς δὲ τῷ μὲν ἐόντι οὐδὲν ἀτρεκὲς συνίμεν, μεταπίπτον δὲ κατὰ τὸ σώματος διαθήκην καὶ τῶν ἐπεισιόντων καὶ τῶν ἀντιστηριζόντων ·.

10 καὶ πάλιν φησὶν · ἐτεῆι μὲν νυν ὅτι οἷον ἕκαστον ἔστιν <ἢ> οὐκ ἔστιν οὐ συνίμεν, πολλαχῇ δεδήλωται ·.

10a ΠΕΡΙ ΕΙΔΩΛΩΝ ἢ ΠΕΡΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ [?].

10b (tit) ΠΕΡΙ ΛΟΓΙΚΩΝ ἢ ΚΑΝΩΝ ΑΒΓ. Vgl. Epikur Περὶ κριτηρίου ἢ Κανῶν Diog. X 27. SEXT. VIII 327 οἱ μὲν δογματικοὶ τῶν φιλοσόφων ... τιθέασιν αὐτήν [τὴν ἀπόδειξιν], οἱ δὲ ἔμπειρικοὶ ἀναιροῦσιν, τάχα δὲ καὶ Δ.· ἰσχυρῶς γὰρ αὐτῇ διὰ τῶν Κανόνων ἀντείρηκεν.

11 SEXT. VII 138 ἐν δὲ τοῖς Κανόσι δύο φησὶν εἶναι γνώσεις τὴν μὲν διὰ τῶν αἰσθήσεων τὴν δὲ διὰ τῆς διανοίας, ὧν τὴν μὲν διὰ τῆς διανοίας γνησίην καλεῖ προσμαρτυρῶν αὐτῇ τὸ πιστὸν εἰς ἀληθείας κρίσιν, τὴν δὲ διὰ τῶν αἰσθήσεων σκοτίνην ὀνομάζει ἀφαιρούμενος αὐτῆς τὸ πρὸς διάγνωσιν τοῦ ἀληθοῦς ἀπλανές. (139) λέγει δὲ κατὰ λέξιν · γνώμης δὲ δύο εἰσὶν ἰδέα, ἡ μὲν

γνησίη, ἡ δὲ σκοτίη· καὶ σκοτίης μὲν τάδε σύμπαντα, ὄψις, ἄκοή, ὁδμή, γεῦσις, ψαῦσις.
 ἡ δὲ γνησίη, ἀποκεκριμένη δὲ ταύτης. εἴτα προκρίνων τῆς σκοτίης τὴν γνησίην ἐπιφέρει
 λέγων· ὅταν ἡ σκοτίη μηκέτι δύνῃται μήτε ὀρῇ ἐπ' ἑλάττον μήτε ἀκούειν μήτε ὀδμᾶσθαι
 μήτε γεύεσθαι μήτε ἐν τῇ ψαύσει αἰσθάνεσθαι, ἀλλ' ἐπὶ λεπτότερον <δέξι ζητεῖν, τότε
 ἐπιγίνεται ἡ γνησίη ἅτε ὄργανον ἔχουσα τοῦ νῶσαι λεπτότερον>. Vgl. HIPPOCRATES de arte 11 ὅσα
 γὰρ τὴν τῶν ὀμμάτων ὄψιν ἐκφεύγει, ταῦτα τῇ τῆς γνώμης ὄψει κεκράτηται.

11a ΑΠΟΡΗΜΑΤΩΝ < AB ...?> .

tit, 11b-11k ΑΣΥΝΤΑΚΤΑ

11b ΑΙΤΙΑΙ ΟΥΡΑΝΙΑΙ.

11c ΑΙΤΙΑΙ ΑΕΡΙΟΙ.

11d ΑΙΤΙΑΙ ΕΠΙΠΕΔΟΙ.

11e ΑΙΤΙΑΙ ΠΕΡΙ ΠΥΡΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΝ ΠΥΡΙ.

11f ΑΙΤΙΑΙ ΠΕΡΙ ΦΩΝΩΝ.

11g ΑΙΤΙΑΙ ΠΕΡΙ ΣΠΕΡΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΦΥΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΡΠΩΝ.

11h ΑΙΤΙΑΙ ΠΕΡΙ ΖΩΙΩΝ ΑΒΓ .

11i ΑΙΤΙΑΙ ΣΥΜΜΕΙΚΤΟΙ.

11k ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΛΙΘΟΥ.

tit, 11l-15k ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

11l ΠΕΡΙ ΔΙΑΦΟΡΗΣ ΓΝΩΜΗΣ ἢ ΠΕΡΙ ΨΑΥΣΙΟΣ ΚΥΚΛΟΥ ΚΑΙ ΣΦΑΙΡΗΣ.

11m ΠΕΡΙ ΓΕΩΜΕΤΡΙΗΣ.

11n ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΩΝ < AB ?> .

11o ΑΡΙΘΜΟΙ.

11p ΠΕΡΙ ΑΛΟΓΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ ΚΑΙ ΝΑΣΤΩΝ ΑΒ .

11q ΕΚΠΕΤΑΣΜΑΤΑ.

11r ΜΕΓΑΣ ΕΝΙΑΥΤΟΣ ἢ ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ. ΠΑΡΑΠΗΓΜΑ.

12 CENSOR. 18, 8 est et Philolai annus [44 A 22] ... et Democriti ex annis LXXXII cum intercalariis [mensibus] perinde viginti octo.

13 APOLLON. de pronom. p. 65, 15 Schneid. καὶ Φερεκύδης ἐν τῇ Θεολογίᾳ [7 B 10] καὶ ἔτι Δ, ἐν τοῖς Περὶ ἀστρονομίας καὶ ἐν τοῖς ὑπολειπομένοις συντάγμασι συνεχέστερον χρῶνται τῇ ἐμεῦ καὶ ἔτι τῇ ἐμέο.

14, 1 VITRUV. IX 6, 3 de naturalibus autem rebus Thales Milesius, Anaxagoras Clazomenius, Pythagoras Samius, Xenophanes Colophonius, D. Abderites rationes, quibus eae res naturae gubernarentur quemadmodumcumque effectus habeant, excogitatas reliquerunt. quorum inventa secuti siderum <ortus> et occasus tempestatumque significatus Eudoxus, Euctemon, Callippus, Meto, Philippus, Hipparchus, Aratus ceterique ex astrologia parapegmatorum disciplinis invenerunt et eas posteris explicatas reliquerunt. IX 5, 4 quae figurata conformataque sunt siderum in mundo simulacra natura divinaque mente designata, ut Democrito physico placuit, exposui, sed tantum ea quorum ortus et occasus possumus animadvertere et oculis contueri.

14, 2 EUDOX. Ars astron. coll. 22, 21 [p. 25 Blass] Εὐδόξωι Δημοκρίτῳ χειμερινὰ τροπαὶ ἀθὺρ ὅτε μὲν κ ὅτε δὲ ιθ . 23, 3 ἀπὸ ἰσημερίας μεθωπωρινῆς ἐπὶ χειμερινὰς τροπὰς Εὐδόξωι ἡμέραι ρβ ,

Δημοκρίτῳ ἡμέραι φα ..., ἀπὸ τροπῶν χειμερινῶν εἰς ἰσημερίαν ἐαρινὴν Εὐδόξῳ καὶ Δ—ωι ἡμέραι φα , Εὐκτῆμονι ρβ .

- ^{14, 3} [GEMIN.] Isag. p. 218, 14 Manit. ἐν δὲ τῇ δ ἡμέραι Δημοκρίτῳ Πλειάδες δύνουσιν ἅμα ἡοῖ· ἄνεμοι χειμέριοι ὥς τὰ πολλά καὶ ψύχη ἥδη καὶ πάχνη ἐπιπνεῖν φιλεῖ· φυλλορροεῖν ἄρχεται τὰ δένδρα μάλιστα. p. 220, 5 ἐν δὲ τῇ ιγ Δ—ωι Λύρα ἐπιτέλλει ἅμα ἡλίῳ ἀνίσχοντι· καὶ ὁ ἀήρ χειμέριος γίνεται ὥς ἐπὶ τὰ πολλά. p. 222, 9 ἐν δὲ τῇ ις Δ—ωι Ἀετὸς ἐπιτέλλει ἅμα ἡλίῳ καὶ ἐπισημαίνειν φιλεῖ βροντῇ καὶ ἀστραπῇ καὶ ὕδατι ἢ ἀνέμῳ ἢ ἀμφοτέρω ὥς ἐπὶ τὰ πολλά. p. 224, 5 ἐν δὲ τῇ ιβ Δ—ωι νότος πνεῖ ὥς <ἐπὶ τὰ πολλά> . p. 224, 22 ἐν δὲ τῇ γ Εὐκτῆμονι ὑετία. Δ—ωι ἄλογχος, χειμῶν. p. 226, 4 ἐν δὲ τῇ ις Δ—ωι ζέφυρος πνεῖν ἄρχεται καὶ παραμένει. ἡμέραι γ καὶ μ ἀπὸ τροπῶν. p. 226, 15 ἐν δὲ τῇ δ Δ—ωι ποικίλαι ἡμέραι γίνονται ἀλκυονίδες καλούμεναι. p. 226, 23 ἐν δὲ τῇ ιδ Δ—ωι ἄνεμοι πνέουσι ψυχροί, οἱ ὀρνιθία καλούμενοι, ἡμέρας μάλιστα ἐννέα. p. 228, 23 Δ—ωι Πλειάδες κρύπτονται ἅμα ἡλίῳ ἀνίσχοντι καὶ ἀφανεῖς γίνονται νύκτας μ . p. 232, 16 ἐν δὲ τῇ ι Δ—ωι ὕδωρ γίνεται. p. 232, 21 ἐν δὲ τῇ κθ Δ—ωι ἄρχεται Ὠρίων ἐπιτέλλειν καὶ φιλεῖ ἐπισημαίνειν ἐπ' αὐτῷ.
- ^{14, 4} PLIN. N. H. XVIII 231 D. talem futuram hiemem arbitratur qualis fuerit brumae dies et circa eum terni, item solstitio aestatem. (Vgl. THEOPHR. q. f. de sign. 57.) 312 dein consentiunt, quod est rarum, Philippus ... Democritus, Eudoxus IIII Kal. Oct. [28. Sept.] Capellam matutino exoriri et III Kal. [29. Sept.] Haedos.
- ^{14, 5} SCHOL. APOLL. RHOD. B 1098 [‘Ζεὺς δ’ ἀνέμου βορέαο μένος κίνησεν ἀῆναι, ὕδατι σημαίνων διερεῖν ὁδὸν Ἀρκτούροιο’] τοῦτο δὲ ἔφη, ἐπεὶ κατὰ τὴν ἐπιτολὴν τοῦ Ἀρκτούρου σφοδροὶ καταχέονται ὄμβροι, ὥς φησι Δ. ἐν τῷ Περὶ ἀστρονομίας καὶ Ἄρατος [Phaen. 745].
- ^{14, 6} CLODII CALEND. in Lydus de ost. ed. Wachsm. 2 p. 157, 18 καὶ ταῦτα μὲν ὁ Κλώδιος ἐκ τῶν παρὰ Θούσκοις ἱερῶν πρὸς λέξιν· καὶ οὐκ αὐτὸς μόνος, ἀλλὰ μὴν καὶ Εὐδοξός τε ὁ πολὺς, Δημόκριτος πρῶτος αὐτῶν, Βάρρων τε ὁ Ῥωμαῖος κτλ.
- ^{14, 7} PTOLEM. Apparit. epilog. ebenda p. 275, 1 καὶ τούτων ἀνέγραψα τὰς ἐπισημασίας καὶ κατέταξα κατὰ τε Αἰγυπτίους καὶ Δοσίθεον ... Δημόκριτο ν. τούτων δὲ Αἰγύπτιοι ἐτήρησαν παρ’ ἡμῖν ... Δ. ἐν Μακεδονίαι καὶ Θράκῃ. διὸ δὴ μάλιστα ἂν τις ἐφαρμόζοι τὰς μὲν τῶν Αἰγυπτίων ἐπισημασίας ταῖς περὶ τοῦτον τὸν παράλληλον χώραις, ... τὰς δὲ Δημοκρίτου ..., καθ’ ὃν ἡ μεγίστη τῶν ἡμερῶν ὥρῶν ἐστὶν ἰσημερινῶν ιε . p. 213, 19 Thoth ιζ ... Δ—ωι Ἀβδηρίτη <ἐπισημαίνει καὶ> χελιδὼν ἀφανίζεται. p. 215, 18. Thoth κθ Δ—ωι ὑετὸς καὶ ἀνέμων ἀταξία. p. 217, 12. Phaorhi η Δ—ωι χειμάζει· σπόρου ὥρα. p. 220, 13. Athyr β Δ—ωι ψύχη ἢ πάχνη. p. 223, 14. Athyr ιζ Δ—ωι χειμῶν καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν. p. 227, 5. Choiak α Δ—ωι ὁ οὐρανὸς ταραχώδης καὶ ἡ θάλασσα ὥς τὰ πολλά. p. 229, 10. Choiak θ Δ—ωι χειμῶν. p. 230, 11. Choiak ιδ Δ—ωι βρονταί, ἀστραπαί, ὕδωρ, ἄνεμοι. p. 233, 8. Tybi α Δ—ωι μέγας χειμῶν. p. 233, 15. Tybi γ Δ—ωι ἐπισημαίνει. p. 234, 17. Tybi θ Δ—ωι νότος ὥς τὰ πολλά. p. 237, 17. Tybi κε Δ—ωι ἐφύει. p. 238, 6. Tybi κθ Δ—ωι μέγας χειμῶν. p. 240, 12. Mechir ιβ Δ—ωι ζέφυρος ἄρχεται πνεῖν. p. 241, 6. Mechir ιδ Δ—ωι ζέφυρος πνεῖ. p. 243, 5. Mechir λ Δ—ωι ποικίλαι ἡμέραι αἱ καλούμεναι ἀλκυονίδες. p. 245, 1. Phamenoth ια Δ—ωι ἄνεμοι ψυχροί· ὀρνιθία ἐπὶ ἡμέρας θ . p. 246, 16. Phamenoth κβ Δ—ωι ἐπισημαίνει, ἄνεμος ψυχρός. p. 247, 18. Pharmuthi α Δ—ωι ἐπισημαίνει. p. 252, 2. Pharmuthi κθ Δ—ωι ἐπισημαίνει. p. 258, 10. Payni γ Δ—ωι ὑετία. p. 259, 9. Payni θ Δ—ωι ὕδωρ ἐπιγίνεται. p. 262, 19. Payni κη Δ—ωι ἐπισημαίνει. p. 263, 18. Eriphi δ Δ—ωι ζέφυρος καὶ ὕδωρ ἐῷον, εἴτα βορέαι πρόδρομοι ἐπὶ ἡμέρας ζ . p. 267, 4. Eriphi κβ Δ—ωι ὕδωρ, καταγίδες. p. 268, 21. Messori β Δ—ωι, Ἰπάρχωι νότος καὶ καῦμα. p. 271, 22. Messori κς Δ—ωι ἐπισημαίνει ὕδασι καὶ ἀνέμοις.

- 14,8 IOANN. LYD. de mens. IV 16ff. p. 78, 15 Wünsch Δ—ος δὲ τὸν λίβα μετὰ ὄμβρου φησὶ γίνεσθαι. p. 79, 5 Δ—ος λέγει δύεσθαι τὸν Δελφῖνα καὶ τροπὴν ὡς ἐπὶ πολὺ γίνεσθαι. p. 79, 16 Δ—ος ἄνεμον λίβα πνεῦσαι λέγει. p. 109, 3 ἐν δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῶν Βακχαναλίων Δ—ος δύεσθαι τοὺς Ἰχθύας λέγει. p. 159, 16 ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ὁ Δ. λέγει ἐναλλαγὴν ἀνέμων συμβαίνειν καὶ βροχῆς ἐπικράτειαν. p. 163, 10 ὁ Δ—ος τοὺς Ἑρίφους ἀνίσχειν καὶ βορρᾶν πνεῖν διισχυρίζεται. p. 169, 3 ὁ Δ—ος λέγει τὸν ἥλιον <ἐν> Τοξότηι γίνεσθαι.
- 14a AMIΛΛΑ ΚΛΕΨΥΔΡΑΙ [?].
- 14b ΟΥΡΑΝΟΓΡΑΦΙΗ.
- 14c ΓΕΩΓΡΑΦΙΗ.
- 15 AGATHEM. I 1. 2 εἴτα (1) Δαμάστης ὁ Σιγριεὺς [F Gr Hist. 5 T 4 I 153] τὰ πλεῖστα ἐκ τῶν Ἑκαταίου μεταγράψας Περίπλουν ἔγραψεν· ἐξῆς Δ. καὶ Εὐδοξος [fr. 1 Gisinger Στοιχεῖα VI, 10] καὶ ἄλλοι τινὲς γῆς περιόδους καὶ περίπλους ἐπραγματεύσαντο. (2) οἱ μὲν οὖν παλαιοὶ τὴν οἰκουμένην ἔγραφον στρογγύλην, μέσην δὲ κεῖσθαι τὴν Ἑλλάδα καὶ ταύτης Δελφούς· τὸν ὁμφαλὸν γὰρ ἔχειν τῆς γῆς. πρῶτος δὲ Δ. πολὺπειρος ἀνὴρ συνείδεν, ὅτι προμήκης ἐστὶν ἡ γῆ ἡμιόλιον τὸ μῆκος τοῦ πλάτους ἔχουσα· συνήνεσε τούτῳ καὶ Δικαίάρχος ὁ Περιπατητικός.
- 15a ΠΟΛΟΓΡΑΦΙΗ.
- 15b ΑΚΤΙΝΟΓΡΑΦΙΗ.
- tit, 15c-26a ΜΟΥΣΙΚΑ
- 15c ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΩΝ ΚΑΙ ΑΡΜΟΝΙΑΣ.
- 16 MALLIUS THEODOR. de metr. VI 589, 20 Keil metrum dactylicum hexametrum inventum primitus ab Orpheo Critias [88 B 3] asserit, D. a Musaeo.
- 16a ΠΕΡΙ ΠΟΙΗΣΙΟΣ.
- 17 CIC. de orat. II 46, 194 saepe enim audiivi poetam bonum neminem (id quod a Democrito et Platone in scriptis relictum esse dicunt) sine inflammatione animorum existere posse et sine quodam adflatu quasi furoris. de divin. I 38, 80 negat enim sine furore D. quemquam poetam magnum esse posse, quod idem dicit Plato. HORAT. d. art. poet. 295 ingenium misera quia fortunatius arte credit et excludit sanos Helicone poetas Democritus etc.
- 18 CLEM. Strom. VI 168 [II 518, 20 St.] καὶ ὁ Δ. ὁμοίως ‘ ποιητῆς δὲ ἄσσα μὲν ἂν γράφῃ με τ ’ ἐνθουσιασμοῦ καὶ ἱεροῦ πνεύματος , καλὰ κάρτα ἐστίν .. ‘
- 18a ΠΕΡΙ ΚΑΛΛΟΣΥΝΗΣ ΕΠΕΩΝ.
- 18b ΠΕΡΙ ΕΥΦΩΝΩΝ ΚΑΙ ΔΥΣΦΩΝΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
- 19 EUSTATH. ad. Γ 1 p. 370, 15 τὸ γάμμα στοιχεῖον γέμμα φασὶν Ἴωνες καὶ μάλιστα Δ., ὃς καὶ τὸ μῦ μῶ λέγει aus Photius, dessen Glosse μῶ: τὸ μῦ στοιχεῖον Δ. erhalten ist.
- 20 SCHOL. DIONYS. THRAC. p. 184, 3ff. Hilg. τὰ ὀνόματα τῶν στοιχείων ἄκλιτά εἰσιν ... παρὰ Δημοκρίτῳ δὲ κλίνονται· λέγει γὰρ δέλτατος καὶ θήτατος.
- 20a ΠΕΡΙ ΟΜΗΡΟΥ ἢ ΟΡΘΟΕΠΕΙΑΣ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΕΩΝ.
- 21 DIO 36, 1 [II 109, 21 Arnim] ὁ μὲν Δ. περὶ Ὀμήρου φησὶν οὕτως· Ὀμηρος φύσεως λαχὼν θεαζούσης ἐπέων κόσμον ἐτεκτήνατο παντοίων ‘, ὡς οὐκ ἐνὸν ἄνευ θείας καὶ δαιμονίας φύσεως οὕτως καλὰ καὶ σοφὰ ἔπη ἐργάσασθαι.
- 22 PORPHYR. Quaest. hom. I 274, 9 Schrad. [zu Φ 252] οἱ δὲ κατεψεύσαντο τοῦ ποιητοῦ ὡς ‘ μελανόστου ‘ (statt μέλανος τοῦ) ὅς ἐν ὧς Ὀρέστου εἰρηκότος διὰ τὸ καὶ Δημόκριτον ἱστορεῖν ἐπὶ τοῦ ἀετοῦ τὰ ὁστᾶ μέλανα εἶναι καταψευδόμενοι τῆς ἀληθείας.

- 23 SCHOL. HOM. A Zu H 390 τὸ 'ὡς πρὶν ὥφελ' ἀπολέσθαι' εἴτε καὶ τοῖς Ἑλλησιν εἰς ἐπήκοον λέγει ὁ κῆρυξ πρὸς τὸ συγγνωμονεῖν τοῖς ἄλλοις Τρωσὶν ὡς καὶ αὐτοῖς ὀργιζομένοις, εἴτε καθ' ἑαυτὸν καὶ ἡρέμα, ὡς Δ. ἀξιοῖ ἀπρεπὲς ἡγησάμενος τὸ φανερώς λέγεσθαι, ἀμφοτέρω προστικτέον.
- 24 EUSTATH. Zu o 376 p. 1784 ἰστέον δὲ ὅτι ἐς τοσοῦτον ἡξιώθη λόγου τοῖς παλαιοῖς ὁ εὐνοϊκὸς οὗτος δοῦλος Εὐμαιος, ὥστε καὶ μητέρα αὐτοῦ ἐξευρίσκουσι. Δ. μὲν Πενίαν, Εὐφορίων δὲ Πάνθειαν, Φιλόξενος δὲ ὁ Σιδώνιος Δανάην.
- 25 —Zu μ 62 p. 1713 ἄλλοι δὲ Δία μὲν νοοῦσι τὸν ἥλιον ..., ἀμβροσίαν δὲ τὰς ἀτμίδας αἷς ὁ ἥλιος τρέφεται, καθὰ δοξάζει καὶ Δ.
- 26 PROCL. in Crat. 16 p. 5, 25 Pasqu. ὅτι τῆς Κρατύλου δόξης γέγονε Πυθαγόρας τε καὶ Ἐπίκουρος, Δ. δὲ καὶ Ἀριστοτέλης τῆς Ἑρμογένους ... p. 6, 10 διὰ δὲ τοῦ θεμένου τὰ ὀνόματα τὴν ψυχὴν ἡνίττετο, ἥτις ἀπὸ νοῦ μὲν ὑπέστη καὶ αὐτὰ μὲν τὰ πράγματα οὐκ ἔστιν ὥσπερ ὁ νοῦς πρῶτως, ἔχει δ' αὐτῶν εἰκόνας καὶ λόγους οὐσιώδεις διεξοδικοὺς οἷον ἀγάλματα τῶν ὄντων ὥσπερ τὰ ὀνόματα ἀπομιμούμενα τὰ νοερὰ εἶδη, τοὺς ἀριθμούς· τὸ μὲν οὖν εἶναι πᾶσιν ἀπὸ νοῦ τοῦ ἑαυτὸν γινώσκοντος καὶ σοφοῦ, τὸ δ' ὀνομάζεσθαι ἀπὸ ψυχῆς τῆς νοῦν μιμουμένης. οὐκ ἄρα, φησὶ Πυθαγόρας, τοῦ τυχόντος ἐστὶ τὸ ὀνοματοῦργεῖν, ἀλλὰ τοῦ τὸν νοῦν ὀρώντος καὶ τὴν φύσιν τῶν ὄντων· φύσει ἄρα τὰ ὀνόματα. ὁ δὲ Δ. θέσει λέγων τὰ ὀνόματα διὰ τεσσάρων ἐπιχειρημάτων τοῦτο κατεσκεύαζεν· ἐκ τῆς ὁμωνυμίας· τὰ γὰρ διάφορα πράγματα τῷ αὐτῷ καλοῦνται ὀνόματι· οὐκ ἄρα φύσει τὸ ὄνομα· καὶ ἐκ τῆς πολωνυμίας· εἰ γὰρ τὰ διάφορα ὀνόματα ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ ἓν πρᾶγμα ἐφαρμόσουσιν, καὶ ἐπάλληλα, ὅπερ ἀδύνατον· τρίτον ἐκ τῆς τῶν ὀνομάτων μεταθέσεως. διὰ τί γὰρ τὸν Ἀριστοκλέα μὲν Πλάτωνα, τὸν δὲ Τύρταμον Θεόφραστον μετωνομάσαμεν, εἰ φύσει τὰ ὀνόματα; ἐκ δὲ τῆς τῶν ὁμοίων ἐλλείψεως· διὰ τί ἀπὸ μὲν τῆς φρονήσεως λέγομεν φρονεῖν, ἀπὸ δὲ τῆς δικαιοσύνης οὐκέτι παρονομάζομεν; τύχη ἄρα καὶ οὐ φύσει τὰ ὀνόματα. καλεῖ δὲ ὁ αὐτὸς τὸ μὲν πρῶτον ἐπιχείρημα πολύσημον, τὸ δὲ δεύτερον ἰσόρροπον, <τὸ δὲ τρίτον μετώνυμον>, τὸ δὲ τέταρτον νώνυμο ν.
- 26a ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΩΝ.
- tit, 26b-28c ΤΕΧΝΙΚΑ
- 26b ΠΡΟΓΝΩΣΙΣ
- 26c (tit) ΠΕΡΙ ΔΙΑΙΤΗΣ ἢ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΟΝ. Vgl. Hipp. Περί διαίτης Anf. [VI 466 L.] εἰ μὲν μοί τις ἐδόκει τῶν πρότερον συγγραψάντων περὶ διαίτης ἀνθρωπίνης τῆς πρὸς ὑγίειαν ὀρθῶς ἐγνωκῶς συγγεγραφέναι πάντα διὰ παντὸς ... ἱκανῶς ἂν εἶχέ μοι ... τούτοισι χρεέσθαι ... νῦν δὲ πολλοὶ μὲν ἤδη συνέγραψαν κτλ.
- 26d ΙΗΤΡΙΚΗ ΓΝΩΜΗ.
- 26e ΑΙΤΙΑΙ ΠΕΡΙ ΑΚΑΙΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΑΙΡΙΩΝ.
- 26f ΠΕΡΙ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ἢ ΓΕΩΡΓΙΚΟΝ (ΓΕΩΡΓΙΚΑ). VARRO de r. rust. I 1, 8 [47 B 8]. COLUMELLA de r. rust. I praef. 32 accedit huc quod illi, quem nos perfectum esse volumus agricolam, si quidem artis consummata sit et in universa rerum natura sagacitatem Democriti vel Pythagorae fuerit consecutus ..., ... profecerit, si ...
- 27 COLUM. III 12, 5 status caeli, cuius regionem quam spectare debeant vineae vetus est dissensio ... Democrito et Magone laudantibus caeli plagam septentrionalem, quia existiment ei subiectas feracissimas fieri vineas, quae tamen bonitate vini superentur.
- 27a —IX 14, 6 prognerari posse apes iuvenco perempto Democritus et Mago nec minus Vergilius prodiderunt.

28 COLUM. XI 3, 2 Democritus in eo libro quem Georgicon appellavit parum prudenter censet eos facere, qui hortis exstruant munimenta, quod neque latere fabricata maceries perennare possit pluviis ac tempestatibus plerumque infestata, eque lapide supra rei dignitatem poscat inpena;; si vero amplum modum sepire quis velit, patrimonio esse opus.

28a ΠΕΡΙ ΖΩΓΡΑΦΙΗΣ.

28b ΤΑΚΤΙΚΟΝ.

28c ΟΠΛΟΜΑΧΙΚΟΝ.

29 APOLLON. Cit. in Hipp. p. 6, 29 Schöne ταύτης δὲ τῆς ἐμβολῆς τὴν ἰσχυροτάτην ἀνάγκην περιεχούσης ὁ Βακχεῖος τὴν ἐπὶ τοῦ μοχλοειδοῦς ξύλου λεγομένην ἄμβην ἐν τοῖς Περὶ τῶν Ἱπποκρατείων λέξεων ἐξηγεῖται, ὅτι ἐν ταῖς λέξεσιν ἀναγράφεται, ὡς Ῥόδιοι ἄμβωνας καλοῦσι τοὺς τῶν ὀρῶν λόφους καὶ καθόλου τὰς προσαναβάσεις· καὶ διὰ τούτων φησὶν πάλιν· ἄναγράφεται δὲ καὶ ὡς ὁ Δ. εἴη καλῶν τῆς ἵτυος τὴν τῶι κοίλῳ περικειμένην ὀφρὺν ἄμβην·.

29a APOLL. DYSC. de pron. p. 92, 20 Schn. αἱ πληθυντικαὶ καὶ κοινολεκτοῦνται κατ' εὐθείαν πρὸς τε Ἰώνων καὶ Ἀττικῶν ἡμεῖς, ὑμεῖς, σφεῖς, ἔστιν <δὲ> πιστώσασθαι καὶ τὸ ἀδιαίρετον τῆς εὐθείας παρ' Ἰωσιν ἐκ τῶν περὶ Δημόκριτον, Φερεκύδην [7 B 11], Ἑκαταῖον [FGrHist. 1 F 360 I 45].

30 CLEM. Protr. 68 (I 52, 16 St.). Strom. V 103 (II 394, 21). τῶν λογίων ἀνθρώπων ὀλίγοι ἀνατείναντες τὰς χεῖρας ἐνταῦθα α, ὃν νῦν ἡέρα καλέομεν οἱ Ἕλληνες· πάντ α, <εἶπαν>, Ζεὺς μυθέεται (?) καὶ πάνθ' οὗτος οἶδε καὶ διδοῖ καὶ ἀφαιρέεται καὶ βασιλεὺς οὗτος τῶν πάντων·.

31 CLE M. Pae d. I 6 (I 93, 15 Stäh l.) ἱατρικὴ μὲν γὰρ κατὰ Δημόκριτον σώματος νόσους ἀκέετα ι, σοφίη δὲ ψυχὴν παθῶν ἀφαιρεῖτα ι.

32 — —94 (I 214, 9 St.) Hipp. Ref. VIII 14 (p. 234, 5 W.). STOB. III 6, 28. ξυνουσίη ἀποπληξίη σμικρὴ· ἐξέσσυται γὰρ ἄνθρωπος ἐξ ἀνθρώπου καὶ ἀποσπᾶται πληγῇ τινι μεριζόμενο σ.

33 CLEM. Strom. IV 151 (II 314, 12 St.) STOB. II 31, 65 [II 213, 1 W.]. ἡ φύσις καὶ ἡ διδαχὴ παραπλήσιόν ἐστ ι. καὶ γὰρ ἡ διδαχὴ μεταρυσμοῖ τὸν ἄνθρωπον, μεταρυσμοῦσα δὲ φυσιοποιεῖ.

34 DAVID Prol. 38, 14 Busse καὶ ὥσπερ ἐν τῶι παντὶ ὀρῶμεν τὰ μὲν μόνως ἄρχοντα οἶον τὰ θεῖα, τὰ δὲ καὶ ἄρχοντα καὶ ἀρχόμενα οἶον τὰ ἀνθρώπεια (ταῦτα γὰρ καὶ ἄρχονται ἐκ τῶν θείων καὶ ἄρχουσι τῶν ἀλόγων ζώων), τὰ δὲ μόνως ἀρχόμενα ὡς τὰ ἄλογα ζῶια, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἐν τῶι ἀνθρώπῳ μικρῶι κόσμῳ ὄντι κατὰ τὸν Δημόκριτον ταῦτα θεωροῦνται. καὶ τὰ μὲν μόνως ἄρχουσιν, ὥσπερ ὁ λόγος, τὰ δὲ καὶ ἄρχονται καὶ ἄρχουσιν ὡς ὁ θυμός... τὰ δὲ μόνως ἄρχονται ὥσπερ ἡ ἐπιθυμία. GAL. de usu partt. III 10 (III 241 K., I 177, 10 Helmr.) ἀλλὰ καὶ τὸ ζῷον οἶον μικρόν τινα κόσμον εἶναι φασιν ἄνδρες παλαιοὶ περὶ φύσιν ἱκανοί.

tit, 35–115 ΔΗΜΟΚΡΑΤΟΥΣ ΓΝΩΜΑΙ

35 DEMOKRATES 1. γνωμέων μευ τῶνδε εἴ τις ἐπαῖοι ξὺν νόω ι, πολλὰ μὲν ἔρξει πράγματ' ἀνδρὸς ἀγαθοῦ ἄξι α, πολλὰ δὲ φλαῦρα οὐχ ἔρξει ι.

36 DEMOKRATES 2. ψυχῆς... τίθησιν [STOB. III 1, 27; s. B 187].

37 —3. ὁ τὰ ψυχῆς ἀγαθὰ αἰρέόμενος τὰ θεϊότερα αἰρέεται· ὁ δὲ τὰ σκήνεος τὰ ἀνθρωπῆι α.

38 —4. καλὸν μὲν τὸν ἀδικέοντα κωλύειν· εἰ δὲ μή, μὴ ξυναδικέειν.

39 —5. ἀγαθὸν ἢ εἶναι χρεῶν ἢ μιμεῖσθαι [Stob. III 37, 25].

40

- 6. οὔτε σώμασιν οὔτε χρήμασιν εὐδαιμονοῦσιν ἄνθρωποι, ἀλλ' ὀρθοσύνη καὶ πολυφροσύνη ι.
- 41 —7. μὴ διὰ φόβον, ἀλλὰ διὰ τὸ δέον ἀπέχεσθαι ἀμαρτημάτων [Stob. III 1, 95]
- 42 —8. μέγα τὸ ἐν συμφορῇσι φρονεῖν ἂν δεῖ [Stob. IV 44, 68].
- 43 —9. μεταμέλεια ἐπ' αἰσχροῖσιν ἔργμασι βίου σωτηρία.
- 44 —10. ἀληθόμυθον χρὴ εἶναι, οὐ πολύλογον [Stob. III 12, 13].
- 45 DEMOKRAT. 11. ὁ ἀδικῶν τοῦ ἀδικουμένου κακοδαιμονέστερος.
- 46 —12. μεγαλοψυχία τὸ φέρειν πραέως πλημμέλειαν [Stob. IV 44, 69].
- 47 —13. νόμῳ καὶ ἄρχοντι καὶ τῷ σοφωτέρῳ εἴκειν κόσμιον [Stob. III 1, 45].
- 48 —14. μωμεομένων φλαύρων ὁ ἀγαθὸς οὐ ποιεῖται λόγον [Stob. III 38, 46].
- 49 —15. χαλεπὸν ἄρχεσθαι ὑπὸ χερσίου [Stob. IV 4, 27].
- 50 —16. ὁ χρημάτων παντελῶς ἥσων οὐκ ἂν ποτε εἴη δίκαιος.
- 51 —17. ἰσχυρότερος ἐς πειθῶ λόγος πολλαχῇ γίνεται χρυσοῦ [Stob. II 4, 12].
- 52 —18. τὸν οἰόμενον νοῦν ἔχειν ὁ νουθετῶν ματαιοπονεῖ [Stob. III 10, 42].
- 53 —19. πολλοὶ λόγον μὴ μαθόντες ζῶσι κατὰ λόγον.
- 53a —. πολλοὶ δρῶντες τὰ αἰσχίστα λόγους ἀρίστους ἀσκέουσιν [Stob. II 15, 33].
- 54 —20. οἱ ἀξύνετοι δυστυχεόντες σωφρονέουσιν ι.
- 55 —21. ἔργα καὶ πρῆξις ἀρετῆς, οὐ λόγος, ζηλοῦν χρειῶν [Stob. II 15, 36].
- 56 —22. τὰ καλὰ γνωρίζουσι καὶ ζηλοῦσιν οἱ εὐφύες πρὸς αὐτά.
- 57 —23. κτηνῶν μὲν εὐγένεια ἢ τοῦ σκίηνος εὐσθένει α, ἀνθρώπων δὲ ἢ τοῦ ἥθεος εὐτροπία [Stob. IV 29, 18].
- 58 —23a. ἐλπίδες αἱ τῶν ὀρθῶν φρονεόντων ἐφικταί, αἱ δὲ τῶν ἀξυνέτων ἀδύνατοι [Stob. IV 46, 18].
- 59 —24. οὔτε τέχνη οὔτε σοφία ἐφικτόν, ἣν μὴ μάθῃ τις [Stob. II 31, 71].
- 60 DEMOKRAT. 25. κρέσσον τὰ οἰκήϊα ἐλέγχειν ἀμαρτήματα ἢ τὰ ὀθνεῖα [Stob. III 13, 46].
- 61 —26. οἷσιν ὁ τρόπος ἐστὶν εὐτακτος, τούτοις καὶ ὁ βίος συντέτακται [Stob. III 37, 25].
- 62 —27. ἀγαθὸν οὐ τὸ μὴ ἀδικεῖν, ἀλλὰ τὸ μηδὲ ἐθέλειν [Stob. III 9, 29].
- 63 —28. εὐλογεῖν ἐπὶ καλοῖς ἔργμασι καλόν· τὸ γὰρ ἐπὶ φλαύροισι κιβδήλου καὶ ἀπατεῶνος ἔργον [Stob. III 14, 8].
- 64 —29. πολλοὶ πολυμαθεὲς νοῦν οὐκ ἔχουσιν [Stob. III 4, 81].
- 65 —30. πολυνοῖν, οὐ πολυμαθὴν ἀσκέειν χρὴ. Vgl. Heraklit B 40.
- 66 —31. προβουλεύεσθαι κρεῖσσον πρὸ τῶν πράξεων ἢ μετανοεῖν.
- 67 —32. μὴ πᾶσι, ἀλλὰ τοῖς δοκίμοις πιστεύειν· τὸ μὲν γὰρ εὔθετος, τὸ δὲ σωφρονέοντος.
- 68 —33. δόκιμος ἀνὴρ καὶ ἀδόκιμος οὐκ ἐξ ὧν πράσσει μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐξ ὧν βούλεται ι.
- 69 —34. ἀνθρώποις πᾶσι τούτων ἀγαθὸν καὶ ἀληθές· ἡδὺ δὲ ἄλλωι ἄλλο.
- 70 —35. παιδὸς, οὐκ ἀνδρὸς τὸ ἀμέτρως ἐπιθυμεῖν.
- 71 —36. ἡδοναὶ ἄκαιροι τίκτουσιν ἀηδίας.
- 72 —37. αἱ περὶ τι σφοδραὶ ὀρέξεις τυφλοῦσιν εἰς τᾶλλα τὴν ψυχὴν.
- 73 —38. δίκαιος ἔρως ἀνυβρίστως ἐφέεσθαι τῶν καλῶν [Stob. III 5, 23].

- 74 —39. ἡδὺ μὴδὲν ἀποδέχεσθαι ι , ἣν μὴ συμφέρη ι.
- 75 —40. κρέσσον ἄρχεσθαι τοῖς ἀνοήτοισιν ἢ ἄρχειν [Stob. IV 2, 13].
- 76 —41. νηπίοισιν οὐ λόγος , ἀλλὰ ξυμφορὴ γίνεται διδάσκαλος .
- 77 DEMOKRAT. 42. δόξα καὶ πλοῦτος ἄνευ ξυνέσιος οὐκ ἀσφαλέα κτήματα [Stob. III 4, 82].
- 78 —43. χρήματα πορίζειν μὲν οὐκ ἀχρεῖον , ἐξ ἀδικίας δὲ πάντων κάκιον [Stob. IV 31, 121].
- 79 —44. χαλεπὸν μιμεῖσθαι μὲν τοὺς κακοῦς , μὴδὲ ἐθέλειν δὲ τοὺς ἀγαθοῦς .
- 80 —45. αἰσχρὸν τὰ ὀθνεῖα πολυπραγμονέοντα ἀγνοεῖν τὰ οἰκίῃ α.
- 81 —46. τὸ αἰεὶ μέλλειν ἀτελέας ποιεῖ τὰς πρήξιας [Stob. III 29, 67].
- 82 —47. κίβδηλοι καὶ ἀγαθοφανέες οἱ λόγῳ μὲν ἅπαντα , ἔργῳ δὲ οὐδὲν ἔρδοντες . — * 48. μακάριος, ὃς οὐσίαν καὶ νοῦν ἔχει· χρήται γὰρ εἰς ἃ δεῖ καλῶς.
- 83 —49. ἀμαρτίας αἰτίη ἡ ἀμαθία τοῦ κρέσσονος .
- 84 —50. ἑωυτὸν πρῶτον αἰσχύνεσθαι χρεὼν τὸν αἰσχρὰ ἔρδοντα .
- 85 —51. ὁ ἀντιλογεόμενος καὶ πολλὰ λεσχηνεύμενος ἀφυῆς ἐς μάθησιν ὧν χρή [Stob. II 31, 73].
- 86 —52. πλεονεξίη τὸ πάντα λέγειν , μὴδὲν δὲ ἐθέλειν ἀκούειν [Stob. III 36, 24].
- 87 —53. τὸν φαῦλον παραφυλάττειν δεῖ , μὴ καιροῦ λάβηται ι .
- 88 —54. ὁ φθονέων ἑωυτὸν ὡς ἐχθρὸν λυπέει [Stob. III 38, 47].
- 89 —55. ἐχθρὸς οὐχ ὁ ἀδικέων , ἀλλὰ ὁ βουλόμενος .
- 90 —56. ἡ τῶν συγγενῶν ἔχθη τῆς τῶν ὀθνεῖων χαλεπωτέρη μάλα .
- 91 —57. μὴ ὑποπτος πρὸς ἅπαντα , ἀλλὰ λ' εὐλαβῆς γίνου καὶ ἀσφαλής .
- 92 DEMOKRAT. 58. χάριτας δέχεσθαι χρεὼν προσκοπευόμενον κρέσσονας αὐτῶν ἀμοιβὰς ἀποδοῦναι ι.
- 93 —59. χαριζόμενος προσκίπτει τὸν λαμβάνοντα , μὴ κακὸν ἂν τ' ἀγαθοῦ κίβδηλος ἐὼν ἀποδῶ ι.
- 94 —60. μικραὶ χάριτες ἐν καιρῷ μέγισται τοῖς λαμβάνουσιν ι.
- 95 —61. τιμαὶ παρὰ τοῖς εὖ φρονέουσιν μέγα δύνανται ι , οἱ ξυνιάσι τιμώμενοι ι.
- 96 —62. χαριστικὸς οὐχ ὁ βλέπων πρὸς τὴν ἀμοιβήν , ἀλλὰ λ' ὁ εὖ δρᾶν προηρημένος .
- 97 —63. πολλοὶ δοκέοντες εἶναι φίλοι οὐκ εἰσὶ , καὶ οὐ δοκέοντες εἰσὶν ι.
- 98 —64. ἐνὸς φιλίας ξυνετοῦ κρέσσων ἀξυνέτων πάντων ι.
- 99 —65. ζῆν οὐκ ἄξιον , ὅτῳ μὴδὲ εἷς ἐστι χρηστὸς φίλος .
- 100 —66. ὅτεω μὴ διαμένουσιν ἐπὶ πολλὸν οἱ πειραθέντες φίλοι ι , δύστροποι .
- 101 —67. ἐκτρέπονται πολλοὶ τοὺς φίλους , ἐπὴν ἐξ εὐπορίας εἰς πενίην μεταπέσωσι ι.
- 102 —68. καλὸν ἐν παντὶ τὸ ἴσον · ὑπερβολὴ δὲ καὶ ἔλλειψις οὐ μοι δοκεῖ ι.
- 103 —69. οὐδ' ὅφ' ἐνὸς φιλέεσθαι δοκεῖ μοι ὁ φιλέων μὴδέν α.
- 104 —70. γέρων εὐχαρις ὁ αἰμύλος καὶ σπουδαιόμυθος .
- 105 —71. σώματος κάλλος ζωῶδες , ἣν μὴ νοῦς ὑπῆ ι.
- 106 —72. ἐν εὐτυχίῃ φίλον εὐρεῖν εὐπορον , ἐν δὲ δυστυχίῃ πάντων ἀπορώτατο ι.
- 107 DEMOKRATES 73. φίλοι οὐ πάντες οἱ ξυγγενέες , ἀλλὰ λ' οἱ ξυμφωνέοντες περὶ τοῦ ξυμφέροντος .
- 107a —74. ἄξιον ἀνθρώπους ὄντας ἐπ' ἀνθρώπων συμφοραῖς μὴ γελαῖν , ἀλλὰ λ' ὀλοφύρεσθαι ι.

- 108 —75. διζημένοισι τὰγαθὰ μόλις παραγίνετα ι , τὰ δὲ κακὰ καὶ μὴ διζημένοισιν [Stob. IV 34, 58].
- 109 —76. οἱ φιλομεμφέες εἰς φιλίην οὐκ εὐφύεε ς.
- 110 —77. γυνὴ μὴ ἀσκέιτω λόγον · δεινὸν γὰ ρ.
- 111 —78. ὑπὸ γυναικὸς ἄρχεσθαι ὕβρις εἴη ἂν ἀνδρὶ ἐσχάτη [Stob. IV 23, 39].
- 112 —79. θεοῦ νοῦ τὸ αἰεὶ τι διαλογίζεσθαι καλὸ ν. — * 80. ἣν πιστεύῃ τις θεοὺς ἐπισκοπεύειν πάντα, οὔτε λάθρη οὔτε φανερώς ἀμαρτῆσεται
- 113 —81. μεγάλα βλάπτουσι τοὺς ἀξυνέτους οἱ ἐπαινέοντε ς.
- 114 —82. βέλτερον ὅ φ' ἐτέρου ἢ ὅ φ' ἑαυτοῦ ἐπαινέεσθαι ι.
- 115 —83. ἣν μὴ γνωρίζῃς τοὺς ἐπαίνου ς , κολακεύεσθαι ἡγέο. — * 84. ὁ κόσμος σκηνή, ὁ βίος πάροδος· ἦλθες, εἶδες, ἀπῆλθες. — * 85. ὁ κόσμος ἀλλοίωσις, ὁ βίος ὑπόληψις — * 86. τίμιον ὀλίγη σοφία ὑπὲρ δόξαν ἀφροσύνης μεγάλης.
- 116 DIOG. IX 36 CIC. Tusc. v 36, 104 intellegendum est igitur nec gloriam popularem ipsam per sese expetendam nec ignobilitatem extimescendam. 'veni Athenas' inquit D. 'neque me quisquam ibi adgnovit'. constantem hominem et gravem, qui gloriatur a gloria se afuisse. ἦλθον γὰρ εἰς Ἀθήνας καὶ οὐ τίς με ἔγνωκε ν.
- 117 DIOG. IX 72 Δ. δὲ τὰς ποιότητας ἐκβάλλων, ἵνα φησί ' νόμῳ θερμό ν , νόμῳ ψυχρό ν , ἐτεῖ δὲ ἄτομα καὶ κενόν ' [B 125] καὶ πάλιν· ἐτεῖ δὲ οὐδὲν ἴδμεν · ἐν βυθῷ γὰρ ἡ ἀλήθει α. Vgl. CIC. Ac. pr. II 10, 32 naturam accusa, quae in profundo veritatem, ut ait D., penitus abstruserit.
- 118 DIONYSIOS, bei Eus. P. E. XIV 27, 4 Δ. γοῦν αὐτός, ὥς φασιν, ἔλεγε βούλεσθαι μᾶλλον μίαν εὐρεῖν αἰτιολογίαν ἢ τὴν Περσῶν οἱ βασιλείαν γενέσθαι ι· καὶ ταῦτα μάρτυρα καὶ ἀναιτιῶς αἰτιολογῶν ὥς ἀπὸ κενῆς ἀρχῆς καὶ ὑποθέσεως πλανωμένης ὀρμώμενος καὶ τὴν ρίζαν καὶ τὴν κοινὴν ἀνάγκην τῆς τῶν ὄντων φύσεως οὐχ ὄρων, σοφίαν δὲ μεγίστην ἡγούμενος τὴν τῶν ἀσώφως καὶ ἡλιθίως συμβαινόντων κατανόησιν, καὶ τὴν τύχην τῶν μὲν καθόλου καὶ τῶν θείων δέσποιναν ἐφιστάς, καὶ βασιλίδα, καὶ πάντα γενέσθαι κατ' αὐτὴν ἀποφαινόμενος, τοῦ δὲ τῶν ἀνθρώπων αὐτὴν ἀποκηρύττων βίου καὶ τοὺς πρεσβεύοντας αὐτὴν ἐλέγχων ἀγνώμονας.
- 119 — —(5) τῶν γοῦν ὑποθηκῶν ἀρχόμενος λέγει ' ἄνθρωποι .. ἰδίης ἀνοίησ ' . φύσει γὰρ γνώμη τύχη μάχεται· καὶ τὴν ἐχθίστην τῇ φρονήσει ταύτην αὐτὴν ἔφασαν κρατεῖν· μᾶλλον δὲ καὶ ταύτην ἄρδην ἀναιροῦντες καὶ ἀφανίζοντες ἐκείνην ἀντικαθιστᾶσιν αὐτῆς· οὐ γὰρ εὐτυχὴ τὴν φρόνησιν, ἀλλ' ἐμφρονεστάτην ὕμνουσι τὴν τύχην. STOB. II 8, 16 Δ—ου. ἄνθρωποι .. κατιθύνε ι. EPICUR. Sent. 16 [p. 74, 17 Us.] βραχέα σοφῷ τύχη παρεμπίπτει, τὰ δὲ μέγιστα καὶ κυριώτατα ὁ λογισμὸς διώικηκε καὶ κατὰ τὸν συνεχῆ χρόνον τοῦ βίου διοικεῖ καὶ διοικῆσει. ἄνθρωποι τύχης εἶδωλον ἐπλάσαντο πρόφασιν ἰδίης ἀβουλίας ς . βαιὰ γὰρ φρονήσει τύχη μάχεται ι , τὰ δὲ πλεῖστα ἐν βίῳ εὐξύνετος ὀξυτερκείη κατιθύνε ι.
- 120 EROTIAN. p. 90, 18 N. φλέβας δὲ οὐ τὰς συνήθως λεγομένας, ἀλλὰ τὰς ἀρτηρίας ὠνόμασε. καὶ ὁ Δ. δὲ φλεβοπαλίην καλεῖ τὴν τῶν ἀρτηριῶν κίνησιν.
- 121 EUSTATH. zu β 190 p. 1441 Δ. δὲ ' ἐπιτηδείεστατον ' φησί.
- 122 ETYM. GEN. ἀλαπάξαι: ἐκπορθῆσαι παρὰ τὴν λάπαθον τὴν βοτάνην ἢ ἐστὶ κενωτικὴ γαστρός. καὶ Δ. τοὺς βόθρους τοὺς παρὰ τῶν κυνηγετῶν γινομένους λαπάθους καλεῖ διὰ τὸ κεκενωθῆαι. ANECD. BEKK. LEX. VI 374, 14 ἀμέλει Δ. τοὺς βόθρους τοὺς πρὸς τῶν κυνηγῶν σκαπτομένους οἷς ὑπεράνω κόνις λεπτὴ ἐπιχεῖται καὶ φρύγανα ἐπιβάλλεται, ἵνα οἱ λαγωοὶ ἐμπίπτωσιν εἰς αὐτούς, λαπάθους φησὶ καλεῖσθαι.
- 122a — γυν ἢ: ... ἢ, ὥς Δ., γονὴ τις οὔσα, ἢ γονῆς δεκτική.
- 123

— δείκελο ν: παρὰ δὲ Δημοκρίτῳ κατ' εἶδος ὁμοία τοῖς πράγμασιν ἀπόρροια.

124 [GALEN]. d. defin. med. 439 [XIX 449 K.] ἐκκρίνεται τὸ σπέρμα ὥσπερ Πλάτων (Tim. 91 A) φησὶ καὶ Διοκλῆς [fr. 170 S. 196 Wellm.] ἀπὸ ἐγκεφάλου καὶ νωτιαίου· Πραξαγόρας δὲ καὶ Δ. ἔτι τε Ἱπποκράτης ἐξ ὅλου τοῦ σώματος, ὁ μὲν Δ. λέγων ' ἄνθρωποι εἷς ἔσται καὶ ἄνθρωπος πάντεσ ' [?].

125 GALEN. de medic. empir. fr. ed. H. Schöne [Berl. Sitz. Ber. 1901] 1259, 8 ὃς γὰρ οὐδ' ἄρξασθαι δύναται τῆς ἐναργείας χωρὶς, πῶς ἂν οὗτος πιστὸς εἴη, παρ' ἧς ἔλαβε τὰς ἀρχάς, κατὰ ταύτης θρασυνομένοις; τοῦτο καὶ Δ. εἰδώς, ὁπότε τὰ φαινόμενα διέβαλε, ' νόμῳ χροὶ ἢ , νόμῳ γλυκὺ , νόμῳ πικρὸν ' , εἰπὼν, ' ἔτεῃ δ' ἄτομα καὶ κενόν ' , ἐποίησε τὰς αἰσθήσεις λεγούσας πρὸς τὴν διάνοιαν οὕτως ' τάλαινα φρήν , παρ' ἡμέων λαβοῦσα τὰς πίστεις ἡμέας καταβάλλεις ; πτώμά τοι τὸ κατάβλημα ' .

126 —de differ. puls. I 25 [VIII 551 K] κοινὸν μὲν, ἀφ' οὗ καὶ τοῦνομα ἑκατέροις, τῷ μὲν κυματῶδει τὸ οἶον κύματα ἐπανίστασθαι κατὰ τὴν ἀρτηριάν ἕτερον ἐφ' ἑτέρῳ, τῷ δὲ σκωληκίζοντι σκώληκος εἰκέναι πορεΐαι καὶ αὐτοῦ τοῦ ζώου κυματωδῶς κινουμένου, καθάπερ καὶ Δ. λέγει που περὶ τῶν τοιούτων διαλεγόμενος τῶν ' ὅσα κυματοειδῶς ἀνὰ τὴν πορεΐαν πλάζεται ' . ARISTOT. Hist. anim. E 19. 551 b 6 γίνονται δὲ καὶ τὰ ὑπερα καὶ τὰ πηνία ἔκ τινων τοιούτων ἄλλων, αἱ κυμαίνουσι τῇ πορεΐαι καὶ προβάσαι τῷ ἐτέρῳ κάμψασαι ἐπιβαίνουσιν.

127 HERODIAN. π. καθολ. προς. bei Eustath. zu ξ 428 p. 1766 [II 445, 9 L.] καὶ Δ. ' ζυόμενοι ἄνθρωποι ἦδονται καὶ σφιν γίνεται ἅπερ τοῖς ἀφροδισιάζουσιν ' .

128 —π. καθολ. προς. bei Theogn. p. 79 [I 355, 19 L.] εἰς ὧν οὐδέτερον μονογενὲς ἢ εἰς ἣν ἢ εἰς ἀν ἢ εἰς ἐν ἢ εἰς ἰν ἢ εἰς ὑν οὐκ ἔστιν εὐρεῖν. τὸ γὰρ ἰθύτην παρὰ Δ—ωὶ βεβίασται.

129 —περὶ παθῶν in Et. gen. s. νένωται [II 253 L.] καὶ πάλιν ὡς χρυσόονται, χρυσοῦνται οὕτω καὶ νόονται, νοῦνται. Δ. φρενὶ θεῖα νοῦνται ι.

129a — —Erimer. Hom. 396, 11 [II 224 n. L.] καὶ παρὰ τὸ κλίνω κέκλιται παρὰ τῷ Δ—ωὶ χωρὶς τοῦ ν .

130 HESYCH. ἀμφιδήτιο ι: ὡς κρίκοι διάκενοι παρὰ Δ—ωὶ.

131 — ἀπάτητο ν: τὸ ἀνωμάλως συγκείμενον παρὰ Δ—ωὶ.

132 — ἀσκαληρές: ἰσόπλευρον παρὰ Δ—ωὶ.

133 — βροχμώδης: ἡ νοτερὰ καὶ ἀπαλή. Δ—ος.

134 — βρόχος: ἀγκύλη Δ—ος, ἀγχόνη, δεσμός.

135 — δεξαμενα ι: ὑδάτων δοχεῖα, καὶ ἐν τῷ σώματι φλέβε ς. Δ—ου.

136 — δυοχο ι: πωματίζει παρὰ Δ—ωὶ. Vgl. δυοχῶσα ι: πωμάσαι.

137 — συγγον ἢ: σύστασις. Δ—ος.

138 — ἀμειψικοσμίη: μετακόσμησις.

139 — ἀμειψιρυσμεῖ ν: ἀλλάσσειν τὴν σύγκρισιν ἢ μεταμορφοῦσθαι.

139a ἀμειψίχρο <ο> ν: μεταβάλλον τὰ <χρώματα> .

140 HESYCH. εὐεστ ὡ: ... εὐδαιμονία ἀπὸ τοῦ εὖ ἐστάναι τὸν οἶκον.

141 — ἰδέα: ἡ ὁμοιότης, μορφή, εἶδος. καὶ τὸ ἐλάχιστον σῶμα.

142 OLYMPIOD. in Plat. Phileb. 2 p. 242 Stallb. τί τὸ τοσοῦτον σέβας περὶ τὰ θεῶν ὀνόματα τοῦ Σωκράτους; ἢ ὅτι πάλαι καθιέρωνται τοῖς οἰκείοις τὰ οἰκεῖα καὶ ἄτοπον κινεῖν τὰ ἀκίνητα ἢ ὅτι φύσει αὐτοῖς ὠικεῖται κατὰ τὸν ἐν Κρατύλῳ λόγον ἢ ὅτι ἀγάλματα φωνήεντα καὶ ταῦτά ἐστι τῶν θεῶν, ὡς Δ.; HIEROCL. in Pyth. c. aur. 25 τὸ τοῦ Διὸς ὄνομα σύμβολόν ἐστι καὶ εἰκὼν ἐν φωνῇ δημιουργικῆς οὐσίας τῷ τοὺς πρώτους θεμένους τοῖς πράγμασι τὰ ὀνόματα διὰ σοφίας

ὑπερβολὴν ὥσπερ τινὰς ἀγαλματοποιοὺς ἀρίστους διὰ τῶν ὀνομάτων ὡς δι' εἰκόνων ἐμφανίσει αὐτῶν τὰς δυνάμεις.

- 143 PHILODEM. de ira 28, 17 G. κάπαντῶσι δὲ πολλάκι πολλὰ συμφοραὶ καὶ φίλοις καὶ προσήκουσιν ἄλλοις, ἔστι δ' ὅτε καὶ πατρίσι καὶ βασιλείαις, οὐ πάλαι μόνον, ὅθ' ἡ μῆνις ἐκείνη μυρὶ Ἀχαιοῖς ἄλγη ἔθηκεν, ἀλλ' ὁσημέραι, καὶ μικροῦ δεῖν ' ὅσα τις ἂν νώσαιτο ' κατὰ Δημόκριτον 'κακά' πάντα παρακολουθεῖ διὰ τὰς ὑπερμέτρους ὀργάς.
- 144 —de music. Δ 31 p. 108, 29 Kemke Δ. μὲν τοίνυν, ἀνὴρ οὐ φυσιολογώτατος μόνον τῶν ἀρχαίων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἱστορουμένων οὐδενὸς ἦττον πολυπράγμων, μουσικὴν φησι νεωτέραν εἶναι καὶ τὴν αἰτίαν ἀποδίδωσι λέγων μὴ ἀποκρίναι τὰναγκαῖο ν , ἀλλὰ ἐκ τοῦ περιεῦντος ἤδη γενέσθαι ι.
- 144a PHOTIUS Lex. A S. 106, 23 Reitzenst. ἀναβήσομαι Δ.: ἐπανεξελεύσομαι <ἐπὶ τὰ> ἐξ ἀρχῆς.
- 145 PLUT. de puer. ed. 14 p. 9 F [vgl. A. 1 II 82, 14] λόγος γὰρ ἔργου σκιή, κατὰ Δημόκριτον.
- 146 —de prof. in virt. 10 p. 81 A τὸν λόγον ἐντὸς ἤδη τρεφόμενον καὶ ριζούμενον ἐν ἑαυτῷ καὶ κατὰ Δημόκριτον αὐτὸν ἐξ ἑαυτοῦ τὰς τέρψιας ἐθιζόμενον λαμβάνει ν.
- 147 —de sanit. praec. 14 p. 129 A ἄτοπον γάρ ἐστι κοράκων μὲν λαρυγγισμοῖς καὶ κλωσμοῖς ἀλεκτορίδων καὶ συσὶν ἐπὶ φορυτῶι μαργαίνουσας, ὡς ἔφη Δ., ἐπιμελῶς προσέχειν σημεῖα ποιουμένους πνευμάτων καὶ ὄμβρων, τὰ δὲ τοῦ σώματος κινήματα καὶ σάλους καὶ προπαθείας μὴ προλαμβάνειν μηδὲ προφυλάττειν μηδὲ ἔχειν σημεῖα χειμῶνος ἐν ἑαυτῷ γενησομένου καὶ μέλλοντος. CLEM. Protr. 92, 4 (I 68, 7 St.) οἱ δὲ σκωλήκων δίκην περὶ τέλματα καὶ βορβόρους τὰ ἡδονῆς ρεύματα καλινδούμενοι ἀνονήτους καὶ ἀνοήτους ἐκβόσκονται τρυφάς, ὕδεις τινὲς ἄνθρωποι. ὕες γάρ, φησὶν, ἡδονταὶ βορβόρῳ μᾶλλον ἢ καθαρῷ ὕδατι [vgl. 22 B 13. 37] καὶ ἐπὶ φορυτῶι μαργαίνουσιν κατὰ Δημόκριτον. Vgl. [THEOPHR.] de sign. 49 καὶ τὸ πανταχοῦ δὲ λεγόμενον σημεῖον δημόσιον χειμέριον, ὅταν σύες περὶ φορυτοῦ μάχωνται καὶ φύρωσιν. ARAT. 1123 σύες φορυτῶι ἐπὶ μαργαίνουσα ι. σύες ἐπὶ φορυτῶι μαργαίνουσιν.
- 148 —de amore prol. 3 p. 495 E ὅταν δὲ τὴν γονὴν ἀναλάβῃ προσπεσοῦσαν ἡ ὑστέρα καὶ περιστείλῃ ριζώσεως γενομένης (' ὁ γὰρ ὁμφαλὸς πρῶτον ἐν μήτρησιν, ὡς φησι Δ., ἀγκυρηβόλιον σάλου καὶ πλάνης ἐμφύετα ι , πεῖσμα καὶ κλῆμα τῷ γεννωμένῳ καρπῷ καὶ μέλλοντι ι) τοὺς μὲν ἐμμήνους καὶ καθαρσίους ἔκλεισεν ὀχετοὺς ἢ φύσις κτλ.
- 149 PLUT. Animine an corp. aff. 2 p. 500 D λέγωμεν οὖν ἐν ἡμῖν, ὅτι πολλὰ μὲν, ὦ ἄνθρωπε, σοῦ καὶ τὸ σῶμα νοσήματα καὶ πάθη φύσει τε ἀνίσχιν ἐξ ἑαυτοῦ καὶ προσπίπτοντα δέχεται θύραθεν· ἂν δὲ σαυτὸν ἀνοίξῃς ἔνδοθεν, ποικίλον τι καὶ πολυπαθὲς κακῶν ταμιεῖον εὐρήσεις καὶ θησαύρισμα, ὡς φησι Δ., οὐκ ἔξωθεν ἐπιρρεόντων, ἀλλ' ὥσπερ ἐγγείους καὶ αὐτόχθονας πηγὰς ἐχόντων, ἃς ἀνίσχιν ἢ κακία πολύχυτος καὶ δαψιλὴς οὕσα τοῖς πάθεσιν.
- 150 —Quaest. conv. I 1, 5 p. 614D E οὕτω τὰς ψυχὰς αἱ μὲν ἐλαφραὶ ζητήσεις ἐμμελῶς καὶ ὠφελίμως κινουσί, ἐριδαντέων δὲ κατὰ Δημόκριτον καὶ ἱμαντελικτέων λόγους ἀφετέον.
- 151 — —II 10, 2 p. 643 F ἐν γὰρ ξυνῶι ἰχθύι ἄκανθα οὐκ ἔνεισιν, ὡς φησιν ὁ Δ.
- 152 — —IV 2, 4 p. 665 F τὸ κεράυνιον πῦρ ἀκριβεῖαι καὶ λεπτότητι θαυμαστόν ἐστιν, αὐτόθεν τε τὴν γένεσιν ἐκ καθαρᾶς καὶ ἀγνῆς ἔχον οὐσίας καὶ πᾶν εἴ τι συμμίσγνται νοτερόν ἢ γεῶδες αὐτῷ τῆς περὶ τὴν κίνησιν ὀξύτητος ἀποσειομένης καὶ διακαθαιρούσης. ' διόβλητον μὲν οὐδέν, ὡς φησι Δ., <οἶον μὴ τὸ> παρ' αἰθρίης στέγειν <εὐαγὲς> σέλας '.
- 153 —Reip. ger. praec. 28 p. 821 A τὴν γ' ἀληθινὴν τιμὴν καὶ χάριν ἰδρυμένην ἐν εὐνοίαι καὶ διαθέσει τῶν μεμνημένων οὐχ ὑπερόψεται πολιτικὸς ἀνὴρ, οὐδέ γε δόξαν ἀτιμάσει φεύγων τὸ τοῖς πέλας ἀνδάνειν, ὡς ἡξίου Δ. PHILOD. de adulat. pap. 1457 c. 10 [Crönert Kolot. S. 130]

μᾶλλον δὲ καὶ τοῖς ἰδιώταις ἄνευ τῆς τοιαύτης ἀρεσκείας ὁρᾶται κατακτώμενα. Δημόκριτον μέντοι Νικασικράτης ἐπαινῶν κακίζοντα ἐπὶ <τῶν> τοῖς πέ [λ] α [ς] ἄνδάνειν ὡς ζη [μιώδ η] τὴν ἀρέσκειαν οὐκ οἶδ' ὅπως ὁμολογεῖ τοῖς περὶ τὸν Ἐπίκουρον.

- 154 —de sollert. anim. 20 p. 974 A γελοῖοι δ' ἴσως ἐσμὲν ἐπὶ τῶι μανθάνειν τὰ ζῶια σεμνύνοντες, ὧν ὁ Δ. ἀποφαίνει μαθητὰς ἐν τοῖς μεγίστοις γεγονότας ἡμᾶς· ἀράχνης ἐν ὑφαντικῇ καὶ ἀκεστικῇ ι, χελιδόνος ἐν οἰκοδομίᾳ ι, καὶ τῶν λιγυρῶ ν, κύκνου καὶ ἀηδόνο ς, ἐν ὠιδῇ κατὰ μίμησι ν.
- 155 —de commun. not. 39 p. 1079 E ἔτι τοίνυν ὅρα τίνα τρόπον ἀπήντησε [Chrysippos] Δημοκρίτῳ διαποροῦντι φυσικῶς καὶ ἐπιτυχῶς εἰ κῶνος τέμνοιτο παρὰ τὴν βάσιν ἐπιπέδῳ ι, τί χρὴ διανοεῖσθαι τὰς τῶν τμημάτων ἐπιφανείας ς, ἴσας ἢ ἀνίσους γιγνομένα ς; ἄνισοι μὲν γὰρ οὔσαι τὸν κῶνον ἀνώμαλον παρέξουσιν πολλὰς ἀποχαράξεις λαμβάνοντα βαθμοειδεῖς καὶ τραχύτητας, ἴσων δ' οὐσῶν ἴσα τμήματα ἔσται καὶ φανεῖται τὸ τοῦ κυλίνδρου πεπονθῶς ὁ κῶνος ς, ἐξ ἴσων συγκείμενος καὶ οὐκ ἀνίσων κύκλῳ ν, ὅπερ ἐστὶν ἀτοπώτατο ν.
- 155a ARISTOT. de caelo Γ 8. 307a 17 Δημοκρίτῳ δὲ καὶ ἡ σφαῖρα ὡς γωνία τις οὔσα τέμνεται. SIMPL. de caelo p. 662, 10 ἔστι δὲ ... τὸ σφαιρικὸν ὅλον γωνία (Aristot. 307a 2)· εἰ γὰρ τὸ συγκεκαμμένον ἐστὶ γωνία, ἢ δὲ σφαῖρα καθ' ὅλην ἑαυτὴν συγκεκαμπται, εἰκότως ὅλη γωνία λέγεται.
- 156 PLUT. adv. Colot. 4 p. 1108F ἐγκαλεῖ δ' αὐτῶι πρῶτον, ὅτι τῶν πραγμάτων ἕκαστον εἰπὼν οὐ μᾶλλον τοῖον ἢ τοῖον εἶναι συγκέχυκε τὸν βίον ἀλλὰ τοσοῦτόν γε Δ. ἀποδεῖ τοῦ νομίζειν μὴ μᾶλλον εἶναι τοῖον ἢ τοῖον τῶν πραγμάτων ἕκαστον, ὥστε Πρωταγόρῃ τῶι σοφιστῇ τοῦτο εἰπόντι μεμαῆσθαι καὶ γεγραφέναι πολλὰ καὶ πιθανὰ πρὸς αὐτόν· οἷς οὐδ' ὄναρ ἐντυχὼν ὁ Κωλώτης ἐσφάλη περὶ λέξιν τοῦ ἀνδρός, ἐν ἣι διορίζεται μὴ μᾶλλον τὸ δὲν ἢ τὸ μὴδὲν εἶναι ι, δὲν μὲν ὀνομάζων τὸ σῶμα, μὴδὲν δὲ τὸ κενόν, ὡς καὶ τούτου φύσιν τινὰ καὶ ὑπόστασιν ἰδίαν ἔχοντος.
- 157 — —32 p. 1126A ἐμοὶ δὲ περὶ τούτων οἱ οἰκονομικῶς καὶ πολιτικῶς βεβιωκότες ἐγκαλεῖτ' ἑαυτοὺς; εἰσὶ δ' οὗτοι πάντες οἷς Κωλώτης λελοιδόρηκεν. ὧν Δ. μὲν παραινέει τὴν τε πολιτικὴν τέχνην μεγίστην οὔσαν ἐκδιδάσκεσθαι καὶ τοὺς πόνους διώκει ν, ἀφ' ὧν τὰ μεγάλα καὶ λαμπρὰ γίνονται τοῖς ἀνθρώποις ς. Vgl. 1100C ... ἀρχὰς ἢ πολιτείας καὶ φιλίας βασιλέων, ἀφ' ὧν τὰ μεγάλα καὶ λαμπρὰ (?) εἰς τὸν βίον γίνεσθαι ἔφη Δ.
- 158 —de lat. viv. 5 p. 1129E ὁ ἥλιος ἀνασχών ... συνώρμησε τῶι φωτὶ τὰς πράξεις καὶ τὰς νοήσεις τὰς ἀπάντων, ὡς φησι Δ. νέα ἐφ' ἡμέρηι φρονέοντες ἀνθρώποι τῇ πρὸς ἀλλήλους ὁρμῇ καθάπερ ἀρτήματι συντόνῳ σπασθέντες ἄλλος ἀλλαχόθεν ἐπὶ τὰς πράξεις ἀνίστανται.
- 159 —fragm. de libid. et aegr. 2 ἔοικε παλαιὰ τις αὕτη τῶι σώματι διαδικασία πρὸς τὴν ψυχὴν περὶ τῶν παθῶν εἶναι. καὶ Δ. μὲν ἐπὶ τὴν ψυχὴν ἀναφέρων <τὴν αἰτίαν τῆς> κακοδαίμονος <ίας> φησὶν· 'εἰ τοῦ σώματος αὐτῇ δίκην λαχόντο ς, παρὰ πάντα τὸν βίον ὧν ὠδύνηται <καὶ> κακῶς πέπονθε ν, αὐτὸς γένοιτο τοῦ ἐγκλήματος δι' <καστήρ>, ἡδέως ἂν καταψηφίσασθαι τῆς ψυχῆς ς, ἐφ' οἷς τὰ μὲν ἀπώλεσε τοῦ σώματος ταῖς ἀμελείαις καὶ ἐξέλυσε ταῖς μέθαις ς, τὰ δὲ κατέφθειρε καὶ διέσπασε ταῖς φιληδονίαις ς, ὥπερ ὄργανον τινὸς ἢ σκεύους κακῶς ἔχοντος τὸν χρώμενον ἀφειδῶς αἰτιασάμενος'. Vgl. de sanit. praec. 24 p. 135E ἐπηρεάζοντες ἐτέροις ἢ φθονοῦντες ἢ φιλονικιοῦντες ἢ δόξας ἀκάρπους καὶ κενὰς διώκοντες, πρὸς τούτους γὰρ οἶμαι μάλιστα τὸν Δημόκριτον εἰπεῖν, ὡς εἰ τὸ σῶμα δικάσαιτο τῇ ψυχῇ κακώσεως, οὐκ ἂν αὐτὴν ἀποφυγεῖν.
- 160 PORPHYR. de abst. IV 21 τὸ γὰρ κακῶς ζῆν καὶ μὴ φρονίμως καὶ σωφρόνως καὶ δσίως Δ. ἔλεγεν οὐ κακῶς ζῆν εἶναι, ἀλλὰ πολὺν χρόνον ἀποθνήσκει ν.

- 161 SCHOL. in APOLL. RHOD. Γ 533 τὸ παλαιὸν ὥιοντο τὰς φαρμακίδας τὴν σελήνην καὶ τὸν ἥλιον καθαιρεῖν. διὸ καὶ μέχρι τῶν Δημοκρίτου χρόνων πολλοὶ τὰς ἐκλείψεις καθαιρέσεις ἐκάλουν.
- 162 —in HOM. AB zu N 137 Δ. δὲ τὸ κυλινδρικὸν σχῆμα ὀλοοίτροχον καλεῖ.
- 163 SEXT. adv. math. VII 53 Ξενιάδης δὲ ὁ Κορίνθιος, οὗ καὶ Δ. μέμνηται.
- 164 —VII 116 παλαιὰ ... δόξα περὶ τοῦ τὰ ὅμοια τῶν ὁμοίων εἶναι γνωριστικά ... (117) ἀλλ' ὁ μὲν Δ. ἐπὶ τε τῶν ἐμψύχων καὶ ἀψύχων ἴστησι τὸν λόγον. ' καὶ γὰρ ζῶι α, φησίν, ὁμογενέσι ζώοις συναγέλλεται ὡς περισσότεραι περισσότεραις καὶ γέραναι γεράνοις καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἀλόγων ὡσαύτω ς. <ὦς> δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀψύχων ν, καθάπερ ὁρᾷν πάρεστιν ἐπὶ τε τῶν κοσκινευομένων σπερμάτων καὶ ἐπὶ τῶν παρὰ ταῖς κυματωγαῖς ψηφίδων · ὅπου μὲν γὰρ κατὰ τὸν τοῦ κοσκίνου δῖνον διακριτικῶς φακοὶ μετὰ φακῶν τάσσονται καὶ κριθαὶ μετὰ κριθῶν καὶ πυροὶ μετὰ πυρῶ ν, ὅπου δὲ κατὰ τὴν τοῦ κύματος κίνησιν αἱ μὲν ἐπιμήκεις ψηφίδες εἰς τὸν αὐτὸν τόπον ταῖς ἐπιμήκεσιν ὠθοῦνται ι, αἱ δὲ περιφερεῖς ταῖς περιφερέσιν ὡς ἂν συναγωγόν τι ἐχούσης τῶν πραγμάτων τῆς ἐν τούτοις ὁμοιότητος '. ἀλλ' ὁ μὲν Δημόκριτος οὕτως.
- 165 —VII 265 Δ. δὲ ὁ τῇ Διὸς φωνῇ παρεικαζόμενος καὶ λέγων τάδε περὶ τῶν ζυμπάντων ἐπεχείρησε μὲν τὴν ἐπίνοιαν ἐκθέσθαι, πλεῖον δὲ ἰδιωτικῆς ἀποφάσεως οὐδὲν ἴσχυσεν εἰπών· ' ἄνθρωπός ἐστιν ὃ πάντες ἴδμεν '. CIC. Ac. pr. II 23, 73 quid loquar de Democrito? quem cum eo conferre possumus non modo ingenii magnitudine, sed etiam animi? qui ita sit ausus ordiri ' haec loquor de universis '. nihil excipit de quo non profiteatur, quid enim esse potest extra universa? ... atque is non hoc dicit quod nos qui veri esse aliquid non negamus, percipi posse negamus: ille esse verum plane negat sensusque idem non obscuro dicit, sed tenebricoso s: sic enim appellat eos. Vgl. ARISTOT. de partt. anim. A 1. 640b 29 εἰ μὲν οὖν τῷ σχήματι καὶ τῷ χρώματι ἕκαστον ἔστι τῶν τε ζώων καὶ τῶν μορίων, ὁρθῶς ἂν Δ. λέγοι· φαίνεται γὰρ οὕτως ὑπολαβεῖν. φησὶ γοῦν παντὶ δῆλον εἶναι οἷόν τι τὴν μορφήν ἐστιν ὁ ἄνθρωπος, ὡς ὄντος αὐτοῦ τῷ τε σχήματι καὶ τῷ χρώματι γνωρίμου. καίτοι καὶ ὁ τεθνεὺς ἔχει τὴν αὐτὴν τοῦ σχήματος μορφήν, ἀλλ' ὅμως οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος. EPICUR. fr. 310 [Sext. VII 267] ἄνθρωπός ἐστι τοιοῦτον ἰμόρφωμα μετ' ἐμψυχίας. λέγω τάδε περὶ τῶν ζυμπάντων ν. —ἄνθρωπός ἐστιν ὃ πάντες ἴδμεν ...
- 166 SEXT. adv. math. IX 19 Δ. δὲ εἰδωλὰ τινὰ φησιν ἐμπελάζειν τοῖς ἀνθρώποις καὶ τούτων τὰ μὲν εἶναι ἀγαθοποιὰ τὰ δὲ κακοποιὰ· ἔνθεν καὶ εὖχετο εὐλόγων τυχεῖν εἰδώλων ν. εἶναι δὲ ταῦτα μεγάλα τε καὶ ὑπερφυῖ καὶ δύσφθαρτα μέν, οὐκ ἄφθαρτα δέ, προσημαίνειν τε τὰ μέλλοντα τοῖς ἀνθρώποις θεωρούμενα καὶ φωνὰς ἀφιέντα. ὅθεν τούτων αὐτῶν φαντασίαν λαβόντες οἱ παλαιοὶ ὑπενόησαν εἶναι θεόν, μηδενὸς ἄλλου παρὰ ταῦτα ὄντος θεοῦ [τοῦ] ἄφθαρτον φύσιν ἔχοντος.
- 167 SIMPL. Phys. 327, 24 δῖνον ἀπὸ τοῦ παντὸς ἀποκριθῆναι παντοίων ἰδεῶ ν.
- 168 — —1318, 34 ταῦτα γὰρ ἐκεῖνοι φύσιν ἐκάλουν ... περιπαλάσσεσθαι γὰρ ἔλεγον αὐτά.
- 169 STOBÆUS II (Ecl. eth.) 1, 12 Wachsm. Δ—ου. μὴ πάντα ἐπίστασθαι προθυμέ ο, μὴ πάντων ἀμαθὲς γένη ι.
- 170 —7, 3ι εὐδαιμονίη ψυχῆς καὶ κακοδαιμονίη.
- 171 — — εὐδαιμονίη οὐκ ἐν βοσκήμασιν οἰκεῖ οὐδὲ ἐν χρυσῷ · ψυχὴ οἰκητήριον δαίμονο ς.
- 172 —9, 1 Δ—ου. ἀφ' ὧν ἡμῖν τὰγαθὰ γίγνεται, ἀπὸ τῶν αὐτῶν τούτων καὶ τὰ κακὰ ἐπαυρισκοίμεθ' ἄν, τῶν δὲ κακῶν ἐκτὸς εἴημεν. αὐτίκα ὕδωρ βαθὺ εἰς πολλὰ χρησίμον καὶ δαῦτε κακόν· κίνδυνος γὰρ ἀποπνιγῆναι. μηχανὴ οὖν εὐρέθη, νήχεσθαι διδάσκειν.
- 173

- —2 τοῦ αὐτοῦ. ἀνθρώποισι κακὰ ἐξ ἀγαθῶν φύετα ι , ἐπὴν τις τὰγαθὰ μὴ ᾽πιστῆται ποδηγετεῖν μηδὲ ὀχεῖν εὐπόρῳ ς . οὐ δίκαιον ἐν κακοῖσι τὰ τοιάδε κρίνει ν , ἀλλ ᾽ ἐν ἀγαθοῖσιν ὦν · τοῖς τε ἀγαθοῖσιν οἷόν τε χρῆσθαι καὶ πρὸς τὰ κακὰ , εἴ τιτι βουλομένῳ ι , ἀλκῇ ι .
- 174 — —3 ὁ μὲν εὐθυμος εἰς ἔργα ἐπιφερόμενος δίκαια καὶ νόμιμα καὶ ὕπαρ καὶ ὄναρ χαίρει τε καὶ ἔρρωται καὶ ἀνακηδῆς ἐστίν · ὅς δ ᾽ ἂν καὶ δίκης ἀλογῇ καὶ τὰ χρῆ ἐόντα μὴ ἔρδῃ ι , τούτῳ πάντα τὰ τοιαῦτα ἀτερπεί η , ὅταν τευ ἀναμνησθῇ ι , καὶ δέδοικε καὶ ἐωυτὸν κακίζει ι .
- 175 STOBÆUS II 9, 4 οἱ δὲ θεοὶ τοῖσι ἀνθρώποισι διδοῦσι τὰγαθὰ πάντα καὶ πάλαι καὶ νῦν . πλήν ὁκόσα κακὰ καὶ βλαβερά καὶ ἀνωφελῆ α , τάδε δ ᾽ οὐ <τε> πάλαι οὔτε νῦν θεοὶ ἀνθρώποισι δωροῦντα ι , ἀλλ ᾽ αὐτοὶ τοῖσδεσιν ἐμπελάζουσι διὰ νοῦ τυφλότητα καὶ ἀγνωμοσύνη ν .
- 176 — —5 τύχη μεγαλόδωρο ς , ἀλλ ᾽ ἀβέβαιο ς , φύσις δὲ αὐτάρκης · διόπερ νικᾷ τῷ ἥσسونι καὶ βεβαίῳι τὸ μεῖζον τῆς ἐλπίδο ς .
- 177 — —40 Δ—ου. οὔτε λόγος ἐσθλὸς φαύλην πρῆξιν ἀμαυρίσκει οὔτε πρῆξις ἀγαθὴ λόγου βλασφημίῃ λυμαίνεται ι .
- 178 — —31, 56 Δ—ου. πάντων κάκιστον ἢ εὐπετεῖν παιδεῦσαι τὴν νεότητα · αὕτη γὰρ ἐστίν ἢ τίττει τὰς ἡδονὰς ταῦτα ς , ἐξ ὧν ἢ κακότης γίνεται ι .
- 179 — —57 τοῦ αὐτοῦ. ἐξωτικῶς μὴ πονεῖν παῖδες ἀνιέντες οὔτε γράμμα τ ᾽ ἂν μάθοιεν οὔτε μουσικὴν οὔτε ἀγωνίην οὐδ ᾽ ὅπερ μάλιστα τὴν ἀρετὴν συνέχε ι , τὸ αἰδεῖσθαι · μάλα γὰρ ἐκ τούτων φιλεῖ γίγνεσθαι ἢ αἰδῶ ς .
- 180 — —58 τοῦ αὐτοῦ. ἢ παιδεία εὐτυχοῦσι μὲν ἐστὶ κόσμος ς , ἀτυχοῦσι δὲ καταφύγιον
- 181 — —59 τοῦ αὐτοῦ. κρείσσων ἐ π ᾽ ἀρετὴν φανεῖται προτροπῇ χρώμενος καὶ λόγου πειθοῖ ἤπερ νόμῳ καὶ ἀνάγκῃ ι . λάθρη μὲν γὰρ ἀμαρτέειν εἰκὸς τὸν εἰργμένον ἀδικίης ὑπὸ νόμο υ , τὸν δὲ ἐς τὸ δέον ἡγμένον πειθοῖ οὐκ εἰκὸς οὔτε λάθρη οὔτε φανερώς ἔρδειν τι πλημμελέ ς . διόπερ συνέσει τε καὶ ἐπιστήμῃ ὀρθοπραγέων τις ἀνδρεῖος ἅμα καὶ εὐθύγνωμος γίνεται ι .
- 182 — —66 τοῦ αὐτοῦ. τὰ μὲν καλὰ χρήματα τοῖς πόνοις ἢ μάθησις ἐξεργάζεται ι , τὰ δ ᾽ αἰσχροῖ ἄνευ πόνων αὐτόματα καρποῦτα ι . καὶ γὰρ οὖν οὐκ ἐθέλοντα πολλάκις ἐξείργει τοιοῦτον εἶναι οὔτω μεγάλης τε τῆς φυτικῆς ἐστὶ .
- 183 — —72 τοῦ αὐτοῦ. ἔστι που νέων ζύνεσις καὶ γερόντων ἀξυνεσίη · χρόνος γὰρ οὐ διδάσκει φρονεῖν , ἀλλ ᾽ ὠραίη τροφή καὶ φύσις ς .
- 184 — —90 Δ—ου. φαύλων ὁμιλίη συνεχῆς ἔξιν κακίης συναύξε ι .
- 185 — —94 Δ—ου. κρέσσονές εἰσιν αἱ τῶν πεπαιδευμένων ἐλπίδες ἢ ὁ τῶν ἀμαθῶν πλοῦτος ς .
- 186 — —33, 9 Δ—ου. ὁμοφροσύνη φιλίην ποιεῖ ι .
- 187 — (Flor.) III t. 1, 27 Hense Δημοκρίτου. ἀνθρώποις ἀρμόδιον ψυχῆς μᾶλλον ἢ σώματος λόγον ποιεῖσθαι · ψυχῆς μὲν γὰρ τελεότης σκῆνεος μοχθηρίην ὀρθοῖ ι , σκῆνεος δὲ ἰσχύς ἄνευ λογισμοῦ ψυχὴν οὐδέν τι ἀμείνω τίθησι ν .
- 188 — —46 ὁρος συμφόρων καὶ ἀσυμφόρων τέρψις καὶ ἀτερπία η .
- 189 — —47 ἄριστον ἀνθρώπῳ τὸν βίον διάγειν ὥς πλεῖστα εὐθυμηθέντι καὶ ἐλάχιστα ἀνιηθέντι ι . τοῦτο δ ᾽ ἂν εἴ η , εἴ τις μὴ ἐπὶ τοῖς θνητοῖσι τὰς ἡδονὰς ποιοῖτ ο .
- 190 STOB. III 1, 91 Δ—ου. φαύλων ἔργων καὶ τοὺς λόγους παραιτητέο ν .
- 191 — —210 Δ—ου. ἀνθρώποισι γὰρ εὐθυμία γίνεται μετριότητι τέρψιος καὶ βίου συμμετρίῃ · τὰ δ ᾽ ἐλλείποντα καὶ ὑπερβάλλοντα μεταπίπτειν τε φιλεῖ καὶ μεγάλας κινήσιας ἐμποιεῖν τῇ ψυχῇ ι . αἱ δ ᾽ ἐκ μεγάλων διαστημάτων κινούμεναι τῶν ψυχῶν οὔτε εὐσταθέες εἰσὶν οὔτε εὐθυμο ι . ἐπὶ τοῖς δυνατοῖς οὖν δεῖ ἔχειν τὴν γνώμην καὶ τοῖς παρεοῦσιν ἀρκεῖσθαι τῶν μὲν ζηλουμένων

καὶ θαυμαζομένων ὀλίγην μνήμην ἔχοντα καὶ τῇ διανοίᾳ μὴ προσεδρεύοντ α , τῶν δὲ
 ταλαιπωρεόντων τοὺς βίους θεωρεῖ ν , ἐννοούμενον ἃ πάσχουσι κάρτα (?) , ὅπως ἂν τὰ
 παρεόντα σοι καὶ ὑπάρχοντα μεγάλα καὶ ζηλωτὰ φαίνηται ι , καὶ μηκέτι πλειόνων ἐπιθυμέοντι
 συμβαίνει κακοπαθεῖν τῇ ψυχῇ ι . ὁ γὰρ θαυμάζων τοὺς ἔχοντας καὶ μακαρίζομένους ὑπὸ τῶν
 ἄλλων ἀνθρώπων καὶ τῇ μνήμῃ πᾶσαν ὥραν προσεδρεύων ἀεὶ ἐπικαινουργεῖν ἀναγκάζεται
 καὶ ἐπιβάλλεσθαι δ ι ' ἐπιθυμῖν τοῦ τι πρήσσειν ἀνήκεστον ὧν νόμοι κωλύουσι ν . διόπερ τὰ
 μὲν μὴ δίξεσθαι χρεώ ν , ἐπὶ δὲ τοῖς εὐθυμέεσθαι χρεώ ν , παραβάλλοντα τὸν ἑαυτοῦ βίον πρὸς
 τὸν τῶν φαυλότερον πρησσόντων καὶ μακαρίζειν ἑωυτὸν ἐνθυμούμενον ἃ πάσχουσι ν , ὁκόσω
 αὐτέων βέλτιον πρήσσει τε καὶ διάγει ι . ταύτης γὰρ ἐχόμενος τῆς γνώμης εὐθυμότερόν τε
 διάξεις καὶ οὐκ ὀλίγας κῆρας ἐν τῷ βίῳ διώσεαι ι , φθόνον καὶ ζῆλον καὶ δυσμενίη ν .

- 192 —2, 36 Δ—ου. ἔστι ράδιον μὲν ἐπαινεῖν ἃ μὴ χρή καὶ ψέγει ν , ἑκάτερον δὲ πονηροῦ τινος ἥθους.
 193 —3, 43 Δ—ου. φρονήσιος ἔργον μέλλουσιν ἀδικίην φυλάξασθαι ι , ἀναληγῆς δὲ [τ ὁ]
 γενομένην μὴ ἀμύνασθαι ι.
 194 — —46 Δ—ου. αἱ μεγάλαι τέρψεις ἀπὸ τοῦ θεᾶσθαι τὰ καλὰ τῶν ἔργων γίνονται ι.
 195 —4, 69 Δ—ου ... εἶδωλα ἐσθῆτι καὶ κόσμῳ διαπρεπέα πρὸς θεωρίη ν , ἀλλὰ καρδίας κενε α.
 196 STOB. III 4, 70 λήθη τῶν ἰδίων κακῶν θρασύτητα γεννᾷ ι.
 197 — —71 ἀνοήμονες ῥυσμοῦνται τοῖς τῆς τύχης κέρδεσι ν , οἱ δὲ τῶν τοιῶνδε δαήμονες τοῖς τῆς
 σοφίης ς.
 198 — —72 τὸ χρῆζον οἶδε ν , ὁκόσον χρῆζει ι , ὁ δὲ χρήζων οὐ γινώσκε ι.
 199 — —73 ἀνοήμονες τὸ ζῆν ὥς (?) στυγέοντες ζῆν ἐθέλουσι δεῖματι αἰδέω.
 200 — —74 ἀνοήμονες βιοῦσιν οὐ τερπόμενοι βιοτῇ ι.
 201 — —75 ἀνοήμονες δηναϊότητος ὀρέγονται οὐ τερπόμενοι δηναϊότητ ι.
 202 — —76 ἀνοήμονες τῶν ἀπεόντων ὀρέγονται ι , τὰ δὲ παρεόντα καὶ παρωιχημένων
 κερδαλέωτερα ἐόντα ἀμαλδύνουσι ν.
 203 — —77 ἄνθρωποι τὸν θάνατον φεύγοντες διώκουσι ν.
 204 — —78 ἀνοήμονες οὐδέ ν ' ἀνδάνουσιν (?) ἐν ὅλῃ τῇ βιοτῇ ι.
 205 — —79 ἀνοήμονες ζωῆς ὀρέγονται [γήραος ς] θάνατον δεδοικότε ς.
 206 — —80 ἀνοήμονες θάνατον δεδοικότες γηράσκουν ἐθέλουσι ν.
 207 —5, 22 Δ—ου. ἡδονὴν οὐ πᾶσα ν , ἀλλὰ τὴν ἐπὶ τῷ καλῷ αἰρεῖσθαι χρεώ ν.
 208 — —24 πατρὸς σωφροσύνη μέγιστον τέκνοις παράγγελμα α.
 209 STOB. III 5, 25 Δ—ου. αὐταρκεῖν τροφῆς σμικρὴ νύξ [?] οὐδέποτε γίνετα ι.
 210 — —26 Δ—ου. τράπεζαν πολυτελέα μὲν τύχη παρατίθησι ν , αὐταρκέα δὲ σωφροσύνη.
 211 — —27 Δ—ου. σωφροσύνη τὰ τερπνὰ ἀέξει καὶ ἡδονὴν ἐπιμείζονα ποιεῖ ι.
 212 — —6, 27 Δ—ου. ἡμερήσιοι ὕπνοι σώματος ὄχλησιν ἢ ψυχῆς ἀδημοσύνην ἢ ἀργίην ἢ
 ἀπαιδευσίην σημαίνουσ ι.
 213 —7, 21 Δ—ου. ἀνδρεῖς τὰς ἄτας μικρὰς ἔρδε ι.
 214 — —25 Δ—ου. ἀνδρεῖος οὐχ ὁ τῶν πολεμίων μόνο ν , ἀλλὰ καὶ ὁ τῶν ἡδονῶν κρέσσω ν . ἔνιοι
 δὲ πολίων μὲν δεσπόζουσ ι , γυναιξὶ δὲ δουλεύουσιν ν.
 215 — —31 Δ—ου. δίκης κῦδος γνώμης θάρσος καὶ ἀθαμβία η , ἀδικίης δὲ δεῖμα συμφορῆς τέρμα α.
 216 — —74 Δ—ου. σοφίη ἀθαμβος ἀξίη πάντων [τιμιωτάτη οὗσα].

- 217 — —30 Δ—ου. μοῦνοι θεοφιλέε ς , ὅσοις ἐχθρόν τὸ ἀδικεῖ ν.
- 218 —10, 36 Δ—ου. πλοῦτος ἀπὸ κακῆς ἐργασίης περιγινόμενος ἐπιφανέστερον τὸ ὄνειδος κέκτηται
ι.
- 219 — —43 τοῦ αὐτοῦ. χρημάτων ὄρεξι ς , ἣν μὴ ὀρίζεται κόρω ι , πενίης ἐσχάτης πολλὸν
χαλεπωτέρη · μέζονες γὰρ ὀρέξεις μέζονας ἐνδείας ποιεῦσι ν.
- 220 — —44 Δ—ου. κακὰ κέρδεα ζημίαν ἀρετῆς φέρε ι .
- 221 — —58 Δ—ου. ἐλπίς κακοῦ κέρδεος ἀρχὴ ζημίης ς.
- 222 STOB. III 10, 64 Δ—ου. ἡ τέκνοις ἄγαν χρημάτων συναγωγὴ πρόφασίς ἐστι φιλαργυρίας τρόπον
ἴδιον ἐλέγχουσ α.
- 223 — —65 τοῦ αὐτοῦ. ὦν τὸ σκῆνος χρῆζε ι , πᾶσι πάρεστιν εὐμαρέως ἄτερ μόχθου καὶ
ταλαιπωρίας · ὁκόσα δὲ μόχθου καὶ ταλαιπωρίας χρῆζει καὶ βίον ἀλγύνει ι , τούτων οὐκ
ἰμείρεται τὸ σκῆνο ς , ἀλλ ’ ἡ τῆς γνώμης κακοθιγίη (?).
- 224 — —68 Δ—ου. ἡ τοῦ πλέονος ἐπιθυμίη τὸ παρεὸν ἀπόλλυσι τῇ Αἰσωπεΐῃ κυνὶ [233 H.] ἰκέλη
γινομένη η.
- 225 —12, 13 Δ—ου. ἀληθομυθέειν χρεώ ν , οὐ πολυλογεῖ ν. = B 44.
- 226 — —47 Δ—ου. οἰκίῃον ἐλευθερίας παρρησί η , κίνδυνος δὲ ἡ τοῦ καιροῦ διάγνωσι ς.
- 227 —16, 17 Δ—ου. οἱ φειδωλοὶ τὸν τῆς μελίσσης οἶτον ἔχουσιν ἐργαζόμενοι ὡς αἰὲ βιωσόμενοι ι.
- 228 — —18 τοῦ αὐτοῦ. οἱ τῶν φειδωλῶν παῖδες ἀμαθέες γινόμενοι ι , ὥσπερ οἱ ὀρχησται οἱ ἐς τὰς
μαχαίρας ὁροῦντες ς , ἣν ἐνὸς μούνου <μῆ> τύχῃ καταφερόμενοι ι , ἔνθα δεῖ τοὺς πόδας
ἐρεῖσαι ι , ἀπόλλυνται (χαλεπὸν δὲ τυχεῖν ἐνός · τὸ γὰρ ἵχνιον μοῦνον λέλειπται τῶν ποδῶ ν)
οὕτω δὲ καὶ οὗτο ι , ἣν ἀμάρτωσι τοῦ πατρικοῦ τύπου τοῦ ἐπιμελέος καὶ φειδωλοῦ υ , φιλέουσι
διαφθεῖρεσθα ι.
- 229 — —19 τοῦ αὐτοῦ. φειδώ τοι καὶ λιμὸς χρηστή · ἐν καιρῷ δὲ καὶ δαπάνη · γινώσκειν δὲ ἀγαθὸ
ῦ.
- 230 — —22 Δ—ου. βίος ἀνεόρταστος μακρὴ ὁδὸς ἀπανδόκευτο ς.
- 231 —17, 25 Δ—ου. εὐγνώμων ὁ μὴ λυπεόμενος ἐ φ ’ οἷσιν οὐκ ἔχε ι , ἀλλὰ χαίρων ἐ φ ’ οἷσιν ἔχε ι.
- 232 — —37 Δ—ου. τῶν ἡδέων τὰ σπανιώτατα γινόμενα μάλιστα τέρπε ι.
- 233 STOB. III 17, 38 τοῦ αὐτοῦ. εἴ τις ὑπερβάλλοι τὸ μέτριο ν , τὰ ἐπιτερπέστατα ἀτερπέστατα ἂν
γίγνοιτ ο.
- 234 —18, 30 Δ—ου. ὑγιεῖν εὐχῇσι παρὰ θεῶν αἰτέονται ἄνθρωπο ι , τὴν δὲ ταύτης δύναμιν ἐν
ἑαυτοῖς ἔχοντες οὐκ ἴσασιν · ἀκрасίῃ δὲ τάναντία πρήσσοντες αὐτοὶ προδόται τῆς ὑγείης
τῇσιν ἐπιθυμίῃσιν γίνοντα ι.
- 235 — —35 Δ—ου. ὅσοι ἀπὸ γαστρὸς τὰς ἡδονὰς ποιέονται ὑπερβεβληκότες τὸν καιρὸν ἐπὶ βρώσεσιν
ἢ πόσεσιν ἢ ἀφροδισίοισι ν , τοῖσι πᾶσιν αἱ μὲν ἡδοναὶ βραχεῖαί τε καὶ δ ι ’ ὀλίγου γίνοντα ι ,
ὁκόσον ἂν χρόνον ἐσθίωσιν ἢ πίνωσι ν , αἱ δὲ λῦπαι πολλὰ ί . τοῦτο μὲν γὰρ τὸ ἐπιθυμεῖν αἰὲ
τῶν αὐτῶν πάρεστι καὶ ὁκόταν γένηται ὁκοίων ἐπιθυμέουσ ι , διὰ ταχέος τε ἡ ἡδονὴ παροίχεται
ι , καὶ οὐδὲν ἐν αὐτοῖσι χρηστόν ἐστιν ἄλλ ’ ἡ τέρψις βραχεῖ α , καὶ αὐθις τῶν αὐτῶν δε ῖ.
- 236 — —20, 56 Δ—ου. θυμῷ μάχεσθαι μὲν χαλεπὸν · ἀνδρὸς δὲ τὸ κρατέειν εὐλογίστο υ.
- 237 — —62 Δ—ου. φιλονικίη πᾶσα ἀνόητος · τὸ γὰρ κατὰ τοῦ δυσμενέος βλαβερὸν θεωρεῦσα τὸ
ἴδιον συμφέρον οὐ βλέπει ι.
- 238 —22, 42 Δ—ου. τελευτᾷ γὰρ ἐς κακοδοξίην [κακὴ ν] ὁ παρεκτεινόμενος τῷ κρέσσον ι.

- 239 —28, 13 Δ—ου. ὄρκους οὐς ποιέονται ἐν ἀνάγκησιν ἐόντες οὐ τηρέουσιν οἱ φλαῦρο ι , ἐπὴν διαφύγωσι ν.
- 240 —29, 63. 83a (III p. LXXIX H.) Δ—ου. οἱ ἐκούσιοι πόνοι τὴν τῶν ἀκουσίων ὑπομονὴν ἐλαφροτέρην παρασκευάζουσ ι.
- 241 — —64 τοῦ αὐτοῦ. πόνος συνεχῆς ἐλαφρότερος ἑαυτοῦ συνηθείη γίνεται ι.
- 242 — —66 Δ—ου. πλέονες ἐξ ἀσκήσιος ἀγαθοὶ γίνονται ἢ ἀπὸ φύσιο ς.
- 243 — —88 Δ—ου. τῆς ἡσυχίης πάντες οἱ πόνοι ἡδίωνε ς , ὅταν ὦν εἵνεκεν πονέουσι τυγχάνωσιν ἢ εἰδέωσι κύρσοντε ς . ἐν δὲ ἐκάστη ἀποτυχίῃ τὸ πονεῖν (?) ὁμοίως ἀνηρὸν καὶ ταλαίπωρο ν.
- 244 STOB. III 31, 7 Δ—ου. φαῦλο ν , κἂν μόνος ἦι ς , μήτε λέξις μή τ ' ἐργάσῃ · μάθε δὲ πολὺ μᾶλλον τῶν ἄλλων σεαυτὸν αἰσχύνεσθα ι.
- 245 — —53 Δ—ου. οὐκ ἂν ἐκώλυον οἱ νόμοι ζῆν ἕκαστον κα τ ' ἰδίην ἐξουσίη ν , εἰ μὴ ἕτερος ἕτερον ἐλυμαίνετο · φθόνος γὰρ στάσιος ἀρχὴν ἀπεργάζετα ι.
- 246 —40, 6 Δ—ου. ξενιτεῖη βίου αὐτάρκειαν διδάσκει · μᾶζα γὰρ καὶ στιβάς λιμοῦ καὶ κόπου γλυκύτατα ἰάματ α.
- 247 — —7 τοῦ αὐτοῦ. ἀνδρὶ σοφῶι πᾶσα γῆ βατή · ψυχῆς γὰρ ἀγαθῆς πατρὶς ὁ ζύμπας κόσμος ς.
- 248 —(Flor.) IV 1, 33 Hense Δ—ου. ὁ νόμος βούλεται μὲν εὐεργετεῖν βίον ἀνθρώπων · δύναται δ ἔ , ὅταν αὐτοὶ βούλωνται πάσχειν εὖ · τοῖσι γὰρ πειθομένοισι τὴν ἰδίην ἀρετὴν ἐνδείκνυτα ι.
- 249 — —34 τοῦ αὐτοῦ. στάσις ἐμφύλιος ἐς ἑκάτερα κακόν · καὶ γὰρ νικέουσι καὶ ἡσσωμένοι ς . ὁμοίη φθορ ἡ.
- 250 — —40 Δ—ου. ἀπὸ ὁμονοίης τὰ μεγάλα ἔργα καὶ ταῖς πόλεσι τοὺς πολέμους δυνατὸν κατεργάζεσθα ι , ἄλλως δ ' ο ὕ.
- 251 — —42 Δ—ου. ἡ ἐν δημοκρατίῃ πενίη τῆς παρὰ τοῖς δυνάστησι καλεομένης εὐδαιμονίης τοσοῦτόν ἐστι αἰρετωτέρ η , ὁκόσον ἐλευθερίῃ δουλείῃ ς.
- 252 — —43 τὰ κατὰ τὴν πόλιν χρεῶν τῶν λοιπῶν μέγιστα ἡγεῖσθα ι , ὅπως ἄξεται ε ὕ , μήτε φιλονικέοντα παρὰ τὸ ἐπιεικὲς μήτε ἰσχὺν ἑαυτῶι περιτιθέμενον παρὰ τὸ χρηστὸν τὸ τοῦ ξυνο ὕ . πόλις γὰρ εὖ ἀγομένη μεγίστη ὀρθωσίς ἐστ ι , καὶ ἐν τούτῳ πάντα ἔν ι , καὶ τούτου σωιζόμενου πάντα σώζεται καὶ τούτου διαφθειρομένου τὰ πάντα διαφθείρετα ι.
- 253 STOB. IV 1, 44 τοῖς χρηστοῖσιν οὐ συμφέρον ἀμελέοντας τῶν ἐωυτῶν ἄλλα πρήσσειν · τὰ γὰρ ἴδια κακῶς ἔσχε ν . εἰ δὲ ἀμελεῖοι τις τῶν δημοσίω ν , κακῶς ἀκούειν γίγνετα ι , καὶ ἦν μηδὲν μήτε κλέπτῃ μήτε ἀδικῇ ι . ἐπεὶ καὶ <μὴ> ἀμελέοντι ἢ ἀδικέοντι κίνδυνος κακῶς ἀκούειν καὶ δὴ καὶ παθεῖν τι · ἀνάγκη δὲ ἀμαρτάνει ν , συγγινώσκεσθαι δὲ τοὺς ἀνθρώπους οὐκ εὐπετέ ς.
- 254 — —45 οἱ κακοὶ ἰόντες ἐς τὰς τιμὰς ὁκόσωι ἂν μᾶλλον ἀνάξιοι ἐόντες ἴωσ ι , τοσοῦτωι μᾶλλον ἀνακηδέες γίνονται καὶ ἀφροσύνης καὶ θράσεος πίμπλанта ι.
- 255 — —46 ὅταν οἱ δυνάμενοι τοῖς μὴ ἔχουσι καὶ προτελεῖν τολμέωσι καὶ ὑπουργεῖν καὶ χαρίζεσθα ι , ἐν τούτῳ ἤδη καὶ τὸ οἰκτίρειν ἔνεστι καὶ μὴ ἐρήμους εἶναι καὶ τὸ ἐταίρους γίγνεσθα ι , καὶ τὸ ἀμύνειν ἀλλήλοισι καὶ τοὺς πολιήτας ὁμονόους εἶναι καὶ ἄλλα ἀγαθ ἄ , ἅσσα οὐδεὶς ἂν δύναίτο καταλέξα ι.
- 256 — —14 δίκη μὲν ἐστὶν ἔρδειν τὰ χρὴ ἐόντ α , ἀδικίη δὲ μὴ ἔρδειν τὰ χρὴ ἐόντ α , ἀλλὰ παρατρέπεσθα ι.
- 257 — —15 τοῦ αὐτοῦ ὕ . κατὰ δὲ ζώων ἔστιν ὦν φόνου καὶ μὴ φόνου ὥδε ἔχει · τὰ ἀδικέοντα καὶ θέλοντα ἀδικεῖν ἀθώιος ὁ κτείνω ν , καὶ πρὸς εὐεστοῦν τοῦτο ἔρδειν μᾶλλον ἢ μ ἡ.

- 258 — —16 κτείνειν χρή τὰ πημαίνοντα παρὰ δίκην πάντα περὶ παντὸς · καὶ ταῦτα ὁ ποιῶν εὐθυμίας (?) καὶ δίκης καὶ θάρσεος καὶ κτήσεως (?) ἐν παντὶ κόσμῳ μέζω μοῖραν μεθέξει ι.
- 259 — —17 ὅκωσπερ περὶ κιναδέων τε καὶ ἐρπετέων γεγράφεται τῶν πολεμίων ν , οὕτω καὶ κατὰ ἀνθρώπων δοκεῖ μοι χρεῶν εἶναι ποιεῖν · κατὰ νόμους τοὺς πατρίους κτείνειν πολέμιον ἐν παντὶ κόσμῳ ι , ἐν ᾧ μὴ νόμος ἀπείργει · ἀπείργει δὲ ἱερὰ ἐκάστοισι ἐπιχώρια καὶ σπονδαὶ καὶ ὅρκο ι.
- 260 STOB. IV 4, 18 κισθάλην καὶ ληιστὴν πάντα κτείνων τις ἀθῶιος ἂν εἴη καὶ αὐτοχειρίῃ καὶ κελεύων καὶ ψήφῳ ι.
- 261 —5, 43 Δ—ου. ἀδικουμένοισι τιμωρεῖν κατὰ δύναμιν χρή καὶ μὴ παρίεναι · τὸ μὲν γὰρ τοιοῦτον δίκαιον καὶ ἀγαθόν ν , τὸ δὲ μὴ τοιοῦτον ἄδικον καὶ κακόν ν.
- 262 — —44 Δ—ου. καὶ οἱ φυγῆς ἄξια ἔρδουσιν ἢ δεσμῶ ν , ἢ θωιῆς ἄξιο ι , καταψηφιστέον καὶ μὴ ἀπολύειν · ὅς δ' ἂν παρὰ νόμον ἀπολύῃ κέρδει ὀρίζων ἢ ἡδονῇ ι , ἀδίκη ῖ , καὶ οἱ τοῦτο ἐγκάρδιον ἀνάγκη εἶναι ι.
- 263 — —45 τοῦ αὐτοῦ. δίκης καὶ ἀρετῆς μεγίστην μετέχει μοῖραν ὁ [τιμὰς] ἀξίας τὰς μεγίστας τάμνων <τοῖς ἀξιωτάτοις> (?).
- 264 — —46 τοῦ αὐτοῦ. μηδὲν τι μᾶλλον τοὺς ἀνθρώπους αἰδεῖσθαι ἐωυτοῦ μηδὲ τι μᾶλλον ἐξεργάζεσθαι κακόν ν , εἰ μέλλει μηδεὶς εἰδῆσιν ἢ οἱ πάντες ἄνθρωποι · ἀλλ' ἐωυτὸν μάλιστα αἰδεῖσθαι ι , καὶ τοῦτον νόμον τῇ ψυχῇ καθεστάναι ι , ὥστε μηδὲν ποιεῖν ἀνεπιτήδειον ν.
- 265 — —47 τοῦ αὐτοῦ. τῶν ἡμαρτημένων ἄνθρωποι μεμνέονται μᾶλλον ἢ τῶν εὖ πεποιημένων ν . καὶ γὰρ δίκαιον οὕτως · ὥσπερ <γὰρ τὸν> τὰς παρακαταθήκας ἀποδιδόντα οὐ χρή ἐπαινεῖσθαι ι , τὸν δὲ μὴ ἀποδιδόντα κακῶς ἀκούειν καὶ πάσχει ν , οὕτω καὶ τὸν ἄρχοντα . οὐ γὰρ ἐπὶ τούτῳ ἡρέθη ὡς κακῶς ποιήσω ν , ἀλλ' ὡς εὖ
- 266 STOB. IV 5, 48 τοῦ αὐτοῦ. οὐδεμία μηχανὴ τῷ νῦν καθεστῶτι ρυθμῷ μὴ οὐκ ἀδικεῖν τοὺς ἄρχοντα ς , ἣν καὶ πάνυ ἀγαθοὶ ἔωσι ν . οὐδενὶ γὰρ ἄλλῳ ἔοικεν ἢ ἐωυτῷ τὸν <***> αὐτὸν ἐφ' ἐτέροις γίνεσθαι · δεῖ δὲ κως οὕτω καὶ ταῦτα κοσμηθῆναι ι , ὅκως ὁ μὴδὲν ἀδικέω ν , ἣν καὶ πάνυ ἐτάζη τοὺς ἀδικέοντα ς , μὴ ὑπ' ἐκείνους γενήσετα ι , ἀλλὰ τις ἢ θεσμός ἢ τι ἄλλο ἀμυνεῖ τῷ τὰ δίκαια ποιεῦντι ι.
- 267 —6, 19 Δ—ου. φύσει τὸ ἄρχεῖν οἰκίῃον τῷ κρέσσονι ι.
- 268 —7, 13 Δ—ου. φόβος κολακεῖν μὲν ἐργάζεται ι , εὐνοίαν δὲ οὐκ ἔχει ι.
- 269 —10, 28 Δ—ου. τόλμα πρήξιος ἀρχῇ , τύχη δὲ τέλος κυρίῃ.
- 270 —19, 45 Δ—ου. οἰκέταισιν ὡς μέρεσι τοῦ σκηνέως χρῶ ἄλλῳ πρὸς ἄλλο.
- 271 —20, 33 Δ—ου. ἐρωτικὴν μέμψιν ἢ ἀγαπωμένην [?] λύει ι.
- 272 —22, 108 Δ—ου. Δ. ἔφη, ὡς γαμβροῦ ὁ μὲν ἐπιτυχῶν εὖρεν υἱόν ν , ὁ δὲ ἀποτυχῶν ἀπώλεσε καὶ θυγατέρα.
- 273 — —199 Δ—ου. γυνὴ πολλὰ ἀνδρὸς ὀξυτέρῃ πρὸς κακοφραδοσύνην ν.
- 274 — —23, 38 Δ—ου. κόσμος ὀλιγομυθίῃ γυναικί · καλὸν δὲ καὶ κόσμου λιτότης ς.
- 275 —24, 29 Δ—ου. τεκνοτροφίῃ σφαλερόν · τὴν μὲν γὰρ ἐπιτυχίην ἀγῶνος μεστὴν καὶ φροντίδος κέκτητα ι , τὴν δὲ ἀποτυχίην ἀνυπέρθετον ἐτέρῃ ὀδύνῃ ι.
- 276 STOB. IV 24, 31 Δ—ου. οὐ δοκεῖ μοι χρῆναι παῖδας κτᾶσθαι · ἐνὸρῳ γὰρ ἐν παῖδων κτήσει πολλοὺς μὲν καὶ μεγάλους κινδύνους ς , πολλὰς δὲ λύπας ς , ὀλίγα δὲ τὰ εὐθηλέοντα καὶ ταῦτα λεπτά τε καὶ ἀσθενέα.
- 277

— —32 τοῦ αὐτοῦ. ὅτεωι χρήμη τεά ἐστι παῖδα ποιήσασθα ι , ἐκ τῶν φίλων τεύ μοι δοκεῖ ἄμεινον εἶνα ι . καὶ τῶι μὲν παῖς ἔσται τοιοῦτο ς , οἷον ἂν βούληται · ἔστι γὰρ ἐκλέξασθαι οἷον ἐθέλει · καὶ ὃς ἂν δοκῇ ἐπιτήδειος εἶνα ι , κἂν μάλιστα κατὰ φύσιν ἔποιτ ο . καὶ τοῦτο τοσοῦτον διαφέρει ι , ὅσον ἐνταῦθα μὲν ἔστι τὸν παῖδα λαβεῖν καταθύμιον ἐκ πολλῶ ν , οἷον ἂν δέη ι . ἣν δέ τις ποιῆται ἀπὸ ἐωυτο ὤ , πολλοὶ ἔννεισι κίνδυνοι · ἀνάγκη γὰ ρ , ὃς ἂν γένητα ι , τούτωι χρῆσθα ι .

278 — —33 τοῦ αὐτοῦ. ἀνθρώποισι τῶν ἀναγκαίων δοκεῖ εἶναι παῖδας κτήσασθαι ἀπὸ φύσιος καὶ καταστάσιός τινος ἀρχαίη ς . δῆλον δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ζώιοισι · πάντα γὰρ ἔκγονα κτᾶται κατὰ φύσιν ἐπωφελείης γε οὐδεμιᾶς εἵνεκα · ἀλ λ ’ ὅταν γένητα ι , τάλαιπωρεῖ καὶ τρέφει ἕκαστον ὡς δύναται καὶ ὑπερδέδοικ ε , μέχρι σμικρὰ ἦ ι , καὶ ἣν τι πάθη ι , ἀνιάτα ι . ἡ μὲν φύσις τοιαύτη πάντων ἐστὶν ὅσσα ψυχὴν ἔχει · τῶι δὲ δὴ ἀνθρώπῳ νομίζον ἤδη πεποίητα ι , ὥστε καὶ ἐπαύρεσίν τινα γίγνεσθαι ἀπὸ τοῦ ἐκγόνο υ .

279 — —26, 25 Δ—ου. τοῖς παισὶ μάλιστα χρή τῶν ἀνυστῶν δατεῖσθαι τὰ χρήματ α , καὶ ἅμα ἐπιμέλεσθαι αὐτῶ ν , μὴ τι ἀτηρὸν ποιέωσι διὰ χειρὸς ἔχοντες · ἅμα μὲν γὰρ πολλὸν φειδότεροι γίνονται ἐς τὰ χρήματα καὶ προθυμότεροι κτᾶσθα ι , καὶ ἀγωνίζονται ἀλλήλοισι ν . ἐν γὰρ τῶι ξυνῶι τὰ τελεύμενα οὐκ ἀνιάι ὥσπερ ἰδίηι οὐ δ ’ εὐθυμεῖ τὰ ἐπικτώμεν α , ἀλλὰ πολλῶι ἥσσο ν .

280 — —26, 26 τοῦ αὐτοῦ. ἔξεστιν οὐ πολλὰ τῶν σφετέρων ἀναλώσαντας παιδεῦσαί τε τοὺς παῖδας καὶ τεῖχος τε καὶ σωτηρίην περιβαλέσθαι τοῖς τε χρήμασι καὶ τοῖς σώμασιν αὐτῶ ν .

281 —31, 49 Δ—ου. ὥσπερ ἐν [μὲ ν] τοῖς ἔλκεσι φαγέδαινα κάκιστον νόσημ α , οὕτως ἐν τοῖς χρήμασι τὸ ... [μὴ προσαρμόσαν καὶ τὸ συνεχές].

282 — —120 Δ—ου. χρημάτων χρήσις ξὺν νόωι μὲν χρήσιμον εἰς τὸ ἐλευθέριον εἶναι καὶ δημωφελές α , ξὺν ἀνοίῃ δὲ χορηγίη ξυνή (?).

283 —33, 23 Δ—ου. πενίη πλοῦτος ὀνόματα ἐνδείης καὶ κόρου · οὔτε οὖν πλούσιος <ὁ> ἐνδέων οὔτε πένης ὁ μὴ ἐνδέω ν .

284 — —24, 25 τοῦ αὐτοῦ. ἣν μὴ πολλῶν ἐπιθυμέηι ς , τὰ ὀλίγα τοι πολλὰ δόξει · σμικρὰ γὰρ ὄρεξις πενίην ἰσοσθενέα πλούτῳ ποιέε ι .

285 — —65 Δ—ου. γινώσκειν χρεῶν ἀνθρωπίνην βιοτὴν ἀφαυρὴν τε ἐοῦσαν καὶ ὀλιγοχρόνιον πολλῇσιν τε κηρσὶ συμπεφυρμένην καὶ ἀμηχανίησι ν , ὅκως ἂν τις μετρίης τε κτήσιος ἐπιμέληται καὶ μετρήται ἐπὶ τοῖς ἀναγκαίοις ἢ τάλαιπωρί η .

286 —39, 17 Δ—ου. εὐτυχὴς ὁ ἐπὶ μετρίοις χρήμασιν εὐθυμεόμενος ς , δυστυχὴς δὲ ὁ ἐπὶ πολλοῖσι δυσθυμεόμενος ς .

287 —40, 20 Δ—ου. ἀπορίη ξυνὴ τῆς ἐκάστου χαλεπωτέρη · οὐ γὰρ ὑπολείπεται ἐλπίς ἐπικουρίη ς .

288 — —21 νόσος οἴκου καὶ βίου γίνεται ὅκωσπερ καὶ σκῆνεο ς . * —41, 59 Δ—ου. οὐκ ἔστιν οὕτως ἀσφαλὴς πλούτου πυλεών , ὃν οὐκ ἀνοίγει τύχης καιρός .

289 —44, 64 Δ—ου. ἀλογιστίη μὴ ξυγχωρέειν ταῖσι κατὰ τὸν βίον ἀνάγκαι ς .

290 — —67 Δ—ου. λύπην ἀδέσποτον ψυχῆς ναρκώσης λογισμῶι ἔκκρου ε .

291 — —70 τοῦ αὐτοῦ. πενίην ἐπιεικῶς φέρειν σωφρονέοντο ς .

292 — —19 Δ—ου. ἄλογοι τῶν ἀξυνέτων αἱ ἐλπίδες ς .

293 —48, 10 Δ—ου. οἷσιν ἡδονὴν ἔχουσιν αἱ τῶν πέλας ξυμφορα ί , οὐ ξυνιάσι μὲν ὡς τὰ τῆς τύχης κοινὰ πᾶσι ν , ἀπορέουσι δὲ οἰκηίης χαρᾶ ς .

294 —50, 20 Δ—ου. ἰσχύς καὶ εὐμορφίη νεότητος ἀγαθ ἄ , γήραος δὲ σωφροσύνη ἄνθο ς .

295

- —22 Δ—ου. ὁ γέρων νέος ἐγένετ ο , ὁ δὲ νέος ἄδηλον εἰ ἐς γῆρας ἀφίξεται · τὸ τέλειον οὖν ἀγαθὸν τοῦ μέλλοντος ἔτι καὶ ἀδήλου κρέσσο ν.
- 296 —76 Δ—ου. γῆρας ὀλόκληρός ἐστι πῆρωσις · πάν τ ’ ἔχει καὶ πᾶσιν ἐνδε ῖ.
- 297 —52, 40 [IV 34, 62] Δ—ου. ἔνιοι θνητῆς φύσεως διάλυσιν οὐκ εἰδότες ἄνθρωπο ι , συνειδήσει δὲ τῆς ἐν τῷ βίῳ κακοπραγμοσύνη ς , τὸν τῆς βιοτῆς χρόνον ἐν ταραχαῖς καὶ φόβοις τάλαιπωρέουσ ι , ψεύδεα περὶ τοῦ μετὰ τὴν τελευτὴν μυθοπλαστέοντες χρόνο υ.
- 298 [SUID.] S. V. α. βραχέως δὲ καὶ δασέως (also ἄ) τὸ ἄτινα ὡς παρ’ Ἱπποκράτει, παρὰ δὲ Δημοκρίτῳ ἴδια, παρ’ Ὀμήρῳ τὰ ἑαυτοῦ.
- 298a DEMETR. de poem. B 20 [Voll. herc. 2 V 16 fr. 28, 4; Crönert Kolot. S. 107. 130.] ἔρώ <ει> , φη <σί> , σαφῶς τὸν ἐν τῷ θώρηκί σου συνιστάμενον θυμὸν καὶ ταρασ <σειν> τὴν ψυχὴν φυλάσ <σου> μηδὲ πάντα ἐπίτρεπε τῇ γλώσσει <πρή> γματ’ αἰεῖ.‘ φυλάσσειν <ο> ὅ <ν τοῦ> το δεῖν <ή> μ <ᾱς> τὸ <μέρος> ἐν ᾧ <ι κεῖται τὸ θυμικόν> .
- 298b ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΒΑΒΥΛΩΝΙ ΙΕΡΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ.
- 299 CLEM. Strom. I 15, 69 [II 43, 13 St.]: Δ. γὰρ τοὺς Βαβυλωνίους λόγους ἠθικοὺς [?] πεποιήται· λέγεται γὰρ τὴν Ἀκικάρου στήλην ἐρμηνευθεῖσαν τοῖς ἰδίοις συντάξαι συγγράμμασι. κᾶστιν ἐπισημῆνασθαι παρ’ αὐτοῦ ‘ τάδε λέγει Δημόκριτος ‘ γράφοντος. ναὶ μὴν καὶ περὶ αὐτοῦ [γράφει], ἧι σεμνυνόμενός φησὶ που ἐπὶ πολυμαθία. ‘ ἐγὼ δὲ τῶν κα τ ’ ἑμαυτὸν ἀνθρώπων γῆν πλείστην ἐπεπλανησάμην ἱστορέων τὰ μήκιστα καὶ ἀέρας τε καὶ γέας πλείστας εἶδον καὶ λογίων ἀνδρῶν πλείστων ἐπήκουσα καὶ γραμμέων συνθέσιος μετὰ ἀποδείξεως οὐδεὶς κώ με παρήλλαξεν οὐ δ ’ οἱ Αἰγυπτίων καλούμενοι Ἀρπεδονάπται · σὺν τοῖς δ ’ ἐπὶ πᾶσιν ἐ π ’ ἔτεα ὀγδῶκοντα ἐπὶ ξείνης ἐγενήθην ‘. ἐπῆλθε γὰρ Βαβυλῶνά τε καὶ Περσίδα καὶ Αἴγυπτον τοῖς τε μάγοις καὶ τοῖς ἱερεῦσι μαθητεύων.
- 299a ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΜΕΡΟΝΙ.
- 299b ΩΚΕΑΝΟΥ ΠΕΡΙΠΛΟΥΣ.
- 299c ΠΕΡΙ ΙΣΤΟΡΙΗΣ.
- 299d ΧΑΛΔΑΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ.
- 299e ΦΡΥΓΙΟΣ ΛΟΓΟΣ.
- 299f ΠΕΡΙ ΠΥΡΕΤΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΠΟ ΝΟΣΟΥ ΒΗΣΣΟΝΤΩΝ.
- 299g ΝΟΜΙΚΑ ΑΙΤΙΑ.
- 299h ΧΕΡΝΙΚΑ [oder ΧΕΡΝΙΒΑ] Η ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ.
- 300 (titl1) ΒΩΛΟΥ ΧΕΙΡΟΚΜΗΤΑ und ΦΥΣΙΚΑ ΔΥΝΑΜΕΡΑ (ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΑΘΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΑΘΕΙΩΝ)
- 300,1 SUID. Βῶλος Μενδήσιος Πυθαγόρειος. Περὶ τῶν ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῶν ἱστοριῶν εἰς ἐπίστασιν ἡμᾶς ἀγόντων, Περὶ θαυμασίων, Φυσικὰ δυναμερ ᾶ ἔχει δὲ Περὶ συμπαθειῶν καὶ ἀντιπαθειῶν ... λίθων κατὰ στοιχεῖον, Περὶ σημείων τῶν ἐξ ἡλίου καὶ σελήνης καὶ ἄρκτου καὶ λύχνου καὶ ἱριδος. Aus anderer Quelle Βῶλος Δημόκριτος φιλόσοφος. Ἱστορίαν καὶ Τέχνην ἱατρικὴν (ἔχει δὲ ἰάσεις φυσικὰς ἀπὸ τινων βοηθημάτων τῆς φύσεως).
- 300,2 VITRUV. IX 1, 14 admiror etiam Democriti De rerum natura volumina et eius commentarium quod inscribitur Χειροκμήτων, in quo etiam utebatur anulo, <ut> signaret cera molli quae esset expertus. PLIN. N. H. XXIV 160 Democriticerte Chirocmeta esse constat; at in his ille post Pythagoram magorum studiosissimus quanto portentosiora tradit! ut aglaophotim herbam quae admiratione hominum propter eximium colorem acceperit nomen, in marmoribus Arabiae nascentem Persico latere, qua de causa et marmaritim vocari. hac magos uti, cum

velint deos evocare. (167) adiecit his Apollodorus adsector eius [vgl. unten c. 74] herbam aeschynomenen.

300, 3 COLUM. VII 5, 17 sed Aegyptiae gentis auctor memorabilis Bolus Mendesius, cuius commenta quae appellantur graece Χειρόκητα sub nomine Democriti falso produntur, censet propter hanc [pusula] saepius ac diligenter ovium terga perspicere, ut si forte sit in aliqua tale vitium deprehensum confestim scrobem defodiamus in limine stabuli et vivam pecudem quae fuerit pusulosa resupinam obruamus patiamurque super obrutam meare totum gregem, quod eo facto morbus propulsetur. XI 3, 53 nos autem levioere opera istud fieri apud Aegyptiae gentis Bolum Mendesium legimus, qui praecipit aprico et stercoroso loco alternis ordinibus ferulas alternis rubos in hortis consitas habere. deinde eas confecto aequinoctio paululum infra terram secare etc. (61) veteres quidam auctores ut Democritus praecipiunt semina omnia suco herbae quae sedum appellatur medicare eodemque remedio adversus bestiolas uti. (64) sed D. in eo libro qui graece inscribitur Περὶ ἀντιπαθῶν affirmat has ipsas bestiolas enecari, si mulier quae in menstruis est solutis crinibus et nudo pede unamquamque aream ter circumeat: post hoc enim decidere omnes vermiculos et ita emori.

300, 4 SCHOL. NICANDR. Ther. 764 Βῶλος δὲ ὁ Δημοκρίτειος ἐν τῷ Περὶ συμπαθῶν καὶ ἀντιπαθῶν Πέρσας φησὶν ἔχοντας παρ' ἑαυτοῖς θανάσιμον φυτὸν φυτεῦσαι ἐν Αἰγύπτῳ ὥς πολλῶν μελλόντων ἀναιρεθήσεσθαι, τὴν δὲ ἀγαθὴν οὖσαν εἰς τοῦναντίον μεταβαλεῖν ποιῆσαι τε τὸ φυτὸν καρπὸν γλυκύτατον.

300, 4a CRATEUAS ed. M. Wellmann 18, 14 [Abh. d. G. G. d. W. N. F. II 1] Ἀναγαλλίδες ... χρῶνται δ' αὐτῇ καὶ εἰς τὰς Δημοκρίτου δυνάμεις.

300, 5 PLUT. Quaest. conv. II 7, 1 p. 641 B ἦσαν δὲ καὶ οἱ τὰς ἀντιπαθείας θρυλοῦντες καὶ ἄλλα πολλὰ παθόντων (?) ἦν ἀκούειν· ὅτι μαινόμενον ἐλέφαντα καταπαύει κριὸς ὀφθείς κτλ.

300, 6 PLIN. N. H. XXV 23 composuit et Democritus, ambo peragratis Persidis, Arabiae, Aethiopiae, Aegypti magis; adeoque ad haec attonita antiquitas fuit, ut adfirmaverit etiam incredibilia dictu. PETRON. 88, 2 priscis enim temporibus, cum adhuc nuda virtus placeret, vigeabant artes ingenuae summumque certamen inter homines erat, ne quid profuturum saeculis diu lateret. itaque herbarum omnium sucos Democritus expressit, et ne lapidum virgultorumque vis lateret, aetatem inter experimenta consumpsit.

300, 7 GAL. de simpl. medic. X, 1 (XII 250 K.) παραπλήσια δὲ τῷ Ξενοκράτει καὶ ἄλλοι τινὲς ἔγραψαν περὶ ζώων, ἐξ ὧν καὶ αὐτὸς ὁ Ξενοκράτης ἐξεγράψατο τὰ πλεῖστα. πόθεν γὰρ ἂν ἠπόρησε τοσούτων τε καὶ τοιούτων πραγμάτων αὐτὸς πειραθῆναι; ὁ γοῦν ἡμέτερος γενόμενός ποτε βασιλεὺς Ἄτταλος ἐλάττονα φαίνεται γράφων καίτοι φιλοτιμώτατα σχῶν περὶ τῶν τοιούτων πεῖραν. ἐπαινῶν δέ τις τῶν ἐταίρων <Ἑρμοῦ> τὴν αὐτὴν πραγματείαν ἔδωκέ μοι καὶ αὐτὴν διελθεῖν, ὥς γε ἐμοὶ δοκεῖ χωρὶς αὐτοψίας ἰδίας τοῦ γράψαντος αὐτὴν γεγонуῖαν. ἐγὼ τοίνυν οὔτε βασιλίσκων οὔτε ἐλεφάντων οὔθ' ἵππων Νειλώων οὔτ' ἄλλου τινὸς ... μνημονεύσω. Gegen PLIN. N. H. XXVIII 112 chamaeleonem peculiari volumine (!) dignum existimatum Democrito usw. wendet sich GELL. X 12, 1; vgl. 6 his portentis atque praestigiis a Plinio Secundo scriptis non dignum esse cognomen Democriti puto, vel illud quale est quod idem Plinius in decimo libro [§ 137] scripsisse adseverat aves quasdam etc. ... (8) multa autem videntur ab hominibus istis male sollertibus huiuscemodi commenta in Democriti nomen data nobilitatis auctoritatisque eius perfugio utentibus. (Doch zitiert er selbst IV 13, 2 viperarum morsibus tibicinium scite modulateque adhibitum mederi refert etiam Democriti liber qui

inscribitur *** in quo docet plurimis hominum morbidis medicinae fuisse inctiones tibi-
arum.)

300, 7a ANON. ROHDEI (Kl. Schr. I 397) Δ. δὲ ἱστορεῖ ὥς καὶ αὐτόπτης τοῦ ζώου γεγονώς ταῦτα· ὁ βασιλίσκος ὁ κινάδης (οὕτω γὰρ αὐτὸν καλεῖ) ἔστι μὲν κατὰ τὸ σῶμα ὀλίγος, νωθὴς δὲ κατὰ τὴν κίνησιν, ὀξυκέφαλος, ἀστεροειδὲς βασιλείον ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ξανθὸς τὴν χροιάν, ἀσύγκριτος τὴν ἰσχὺν καὶ ἀνυπέρβλητος. εὐρίσκεται δὲ ἐν τοῖς ἐπέκεινα τόποις τῆς Λιβύης τῆς κατὰ Κυρήνην, ὅπου καὶ τὸ τῶν ἀνθρώπων τῶν καλουμένων Ψύλλων γένος. τὰ γὰρ ἀπὸ τοῦ κινάδου δῆγματα ὑπὸ τῶν Ψύλλων θεραπεύεται. ἀντιπαθὴς δὲ τῷ κινάδῃ ἐστὶν ἡ κατοικίδιος γαλέα· ταύτης γὰρ οὔτε τὴν ὁσμὴν οὔτε τὸ εἶδος φέρει, ἀλλ' εὐθὺς ἀπόλλυται. εἰ δὲ καὶ πρὸς τῷ φωλεῷ εὖροι, διασπαράσσει τοῦτον ἡ γαλέα. αὕτη τῆς ἀντιπαθείας ἡ ἐνέργεια.

300, 10 (2) CELSUS I prooem. p. 2, 11 Dar. (CML I 18) ideoque multos ex sapientiae professoribus peritos eius [nämlich medicinae] fuisse accepimus: clarissimos vero ex is Pythagoran et Enpedoclen et Democritum. TATIAN. 16. 17 p. 18, 6 Schw. εἰσὶν μὲν οὖν καὶ νόσοι καὶ στάσεις τῆς ἐν ἡμῖν ὕλης· δαίμονες δὲ αἵτιοι τούτων, <οῖς> τὰς αἰτίας, ἐπειδὴν συμβαίνωσιν ἑαυτοῖς, προσγράφουσιν, ἐπιόντες ὁπότεν καταλαμβάνηι κάματος (ἔστι δὲ ὅτε καὶ αὐτοὶ χειμῶνι τῆς σφῶν ἀβελτερίας κραδαίνουσιν τὴν ἔξιν τοῦ σώματος)· οἱ λόγῳ θεοῦ δυνάμειως πληττόμενοι δεδιότες ἀπίασιν, καὶ ὁ κάμνων θεραπεύεται. (17) περὶ γὰρ τῶν κατὰ τὸν Δημόκριτον ζυμπαθειῶν τε καὶ ἀντιπαθειῶν τί καὶ λέγειν ἔχομεν ἢ τοῦθ' ὅτι κατὰ τὸν κοινὸν λόγον ἀβδηρολόγος ἐστὶν ὁ ἀπὸ τῶν Ἀβδήρων ἄνθρωπος; CAEL. AUREL. Morb. ac. III 14—16 Hydrophobie; chron. IV 1 (Elephantiasis) veterum autem medicorum nullus istius passionis curationem ordinavit excepto Themisone atque ex philosophis Democrito, si vere eius de elephantiacis conscriptus dicitur liber. ANECD. PARIS. [ed. Fuchs Rhein. Mus. 49, 1894, 557] τῆς δὲ ἐλεφαντιάσεως τῶν μὲν παλαιῶν οὐδεὶς ἐμνήσθη ἱατρῶν, φιλοσόφων δὲ Δ. ἐν τῷ Περὶ ἐλεφαντιάσεως αὐτοῦ βιβλίῳ. ORIBAS. XLV 28, 1 CMG VI 2, 1 III 184 τὸ γὰρ εἰς Δημόκριτον ἀναφερόμενον βιβλίον περὶ τοῦ νοσήματος [Elephantiasis] φανερώς κατέψευσαι.

300, 11 Excerpte im VATIC. gr. 299f. 304ff. [Rohde Kl. Schr. I 383, ediert von M. Wellmann Berl. Sitz. Ber. 1908, 625ff.] Δημοκράτους [so] κεφαλαλγία, Δημοκρίτου περὶ ὀφθαλμῶν, Δημοκρίτου Ἀβδηρίτου περὶ ὀφθαλμῶν φλεγμονῆς, Δ—ου πρὸς ῥεῦμα ὀφθαλμοῦ, Δ—ου περὶ τριχιάσεως ὀφθαλμῶν, Δ. πρὸς ὑποσφάγματα ὀφθαλμῶν, Δ. περὶ χημώσεως, περὶ νεφελίων Δ., πρὸς ὑπόπια καὶ πελιώματα, Δ. περὶ φλεγμονῆς γαργαρεῶνος, πρὸς ἔμετον στομάχου Δ., σταλτικὸν ἐμέτου Ἀβδηρίτου. AEL. PROMOT. c. 26 [nach Marc. 295] πρὸς τὰ λοιμικὰ πάθη καὶ μολυβδῶδη ἔχοντας τὴν χροάν ... ἄλλο ἔστι δὲ τῶν Δημοκρίτου πρὸς τοὺς ὑπὸ ἀέρος ἐλώδους βεβλαμμένους.

300, 12 (3) TATIAN. 17 p. 18, 15 ὥσπερ δὲ ὁ τῇ πόλει τῆς προσηγορίας αἵτιος [Abderos, Gründer der Stadt] φίλος ὢν, ὥς φασιν, Ἡρακλέους ὑπὸ τῶν Διομήδους ἵππων κατεβρώθη, τρόπῳ τῷ αὐτῷ καὶ ὁ τὸν μάγον Ὀστάνην καυχώμενος ἐν ἡμέραι συντελείας πυρὸς αἰωνίου βορᾷ παραδοθήσεται ... πάθος οὐκ ἔστι δι' ἀντιπαθείας ἀπολλύμενον οὐδὲ ὁ μεμνηνὼς σκυτίδων ἐξαρτήμασι θεραπεύεται. APUL. Apol. 27 eos vero vulgo magos nomenclant, quasi facere etiam sciant quae sciant fieri, ut olim fuere Epimenides [3 A 6a] et Orpheus et Pythagoras et Ostanēs.

300, 13 PLIN. N. H. XXX 8ff. primus quod extet, ut equidem invenio, commentatus est de ea [magia] Osthānes Xerxen regem Persarum bello quod is Graeciae intulit comitatus ac velut semina artis portentosae sparsit obiter infecto quacumque commeaverat mundo. diligentiores paulo ante hunc ponunt Zoroastren, alium Proconnensium [d. i. Aristeas]. quod certum est, hic

maxime Osthane ad rabiem, non aviditatem modo, scientiae eius Graecorum populos egit. quamquam animadverto summam litterarum claritatem gloriamque ex ea scientia antiquitus et paene semper petitam. (9) certe Pythagoras, Empedocles, Democritus, Plato ad hanc discendam navigavere exsiliis verius quam peregrinationibus susceptis, hanc reversi praedicavere, hanc in arcanis habuere. D. Apollobechen Coptiten et Dardanum et Phoenicem inlustravit, voluminibus Dardani in sepulchrum eius petitis, suis vero ex disciplina eorum editis, quae recepta ab ullis hominum atque transiisse per memoriam aequae ac nihil in vita mirandum est; (10) in tantum fides istis fasque omne deest adeo, ut qui cetera in viro probant haec opera eius esse infitientur. sed frustra. hunc enim maxime adfixisse animis eam dulcedinem constat. plenumque miraculi et hoc, pariter utrasque artis effloruisse, medicinam dico magicenque, eadem aetate illam Hippocrate hanc Democrito inlustrantibus circa Peloponnesiacum Graeciae bellum, quod gestum est a CCC^o urbis nostrae anno ... (11) non levem et Alexandri Magni temporibus auctoritatem addidit professioni secundus Osthane comitatu eius exornatus planeque, quod nemo dubitet, orbem terrarum peragravit.

300, 13a

GAL. de simpl. med. X 1 [XII 248 K.] ἔνια μὲν γὰρ αὐτῶν [Arzneimittel] ἀσελγῇ τέ ἐστι καὶ βδελυρά, τινὰ δὲ καὶ πρὸς τῶν νόμων ἀπηγορευμένα, περὶ ὧν οὐκ οἶδα, πῶς ἔγραψεν ὁ Ξενοκράτης, ἄνθρωπος οὐ πάλαι γεγινώς, ἀλλὰ κατὰ τοὺς πάππους ἡμῶν, τῆς Ῥωμαϊκῆς βασιλείας ἀπηγορευκυίας ἀνθρώπους ἐσθίειν, ἀλλ' ἐκεῖνός γε ὡς αὐτὸς πεπειραμένος ἀξιοπίστως πάνυ γράφει, τίνα πάθη θεραπεύειν ἐφύκεν ἐγκέφαλος ἐσθιόμενος ἢ σάρκες ἢ ἡπαρ ἀνθρώπου, τίνα δὲ τῆς κεφαλῆς ἢ κνήμης ἢ δακτύλων ὅστ' αὐτὰ μὲν καυθέντα τὰ δ' ἄκαυστα πινόμενα, τίνα δ' αὐτὸ τὸ αἷμα. PLIN. N. H. XXVIII 5ff. nec pauci apud Graecos singulorum viscerum membrorumque etiam sapes dixere omnia persecuti ad resemina unguium, quasi vero sanitas videri possit feram ex homine fieri morboque dignum in ipsa medicina, egregia, hercules, frustratione, si non prosit. adspici humana exta nefas habetur, quid mandi? quis ista invenit, Osthane? (6) tecum enim res erit eversor iuris humani monstrorumque artifex qui primus ea condidisti credo, ne vita oblivisceretur <tui> . qui invenit singula membra humana mandere? qua coniectura inductus? quam potest medicina ista originem habuisse? quis veneficia innocentiora fecit quam remedia? esto, barbari externique ritus invenerant, etiamne Graeci suas fecere has artis? (7) extant commentationes Democriti ad aliud noxii homini ex capite ossa plus prodesse, ad alia amici et hospitis. PHILO BYBL. b. Eus. P. E. I 10, 53 (nach Ζωροάστρης δὲ ὁ μάγος ἐν τῇ ἱερᾷ συναγωγῇ τῶν Περσικῶν ὑπὲρ τοῦ θεοῦ κεφαλὴν ἔχων ἱέρακος) τὰ δ' αὐτὰ καὶ Ὀστάνης φησὶ περὶ αὐτοῦ ἐν τῇ ἐπιγραφομένῃ Ὀκτατεύχῳ ι.

300, 14

SENEC. Ep. 90, 32 'Democritus' inquit [Poseidonius] 'invenisse dicitur fornicem, ut lapidum curvatura paulatim inclinatum medio saxo alligaretur'. hoc dicam falsum esse; necesse est enim ante Democritum et pontes et portas fuisse, quarum fere summa curvantur. excidit porro vobis eundem Democritum invenisse, quemadmodum ebur molliretur, quemadmodum decoctus calculus in smaragdum converteretur, qua hodieque coctura inventi lapides <in> hoc utiles colorantur.

300, 16

SYNCELL. I 471 Dind. Δ. Ἀβδηρίτης φυσικός φιλόσοφος ἤκμαζεν. ἐν Αἰγύπτῳ μνηθεὶς ὑπὸ Ὀστάνου τοῦ Μήδου σταλέντος ἐν Αἰγύπτῳ παρὰ τῶν τῆνικαῦτα βασιλέων Περσῶν ἄρχειν τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἱερῶν ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Μέμφεως σὺν ἄλλοις ἱερεῦσι καὶ φιλοσόφοις, ἐν οἷς ἦν καὶ Μαρία τις Ἑβραία σοφὴ καὶ Παμμένης, συνέγραψε περὶ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ λίθων καὶ πορφύρας λοξῶς, ὁμοίως δὲ καὶ Μαρία. ἀλλ' οὗτοι μὲν Δ. καὶ Μαρία ἐπὶνέθησαν παρὰ

Ὅστανου ὡς πολλοῖς καὶ σοφοῖς αἰνίγμασι κρύψαντες τὴν τέχνην, Παμμένους δὲ κατέγνωσαν ἀφθόνως γράψαντος.

300,17 [SYNES.] ad Dioscorum comment in Democr. [Berthelot Coll. d. Alchim. I 56, 7] Δ. ἐλθὼν ἀπὸ Ἀβδήρων φυσικὸς ὢν καὶ πάντα τὰ φυσικὰ ἐρευνήσας καὶ συγγραψάμενος τὰ ὄντα κατὰ φύσιν. Ἄβδηρα δὲ ἐστὶ πόλις Θράκης· ἐγένετο δὲ ἀνὴρ λογιώτατος, ὃς ἐλθὼν ἐν Αἰγύπτῳ ἐμυσταγωγήθη παρὰ τοῦ μεγάλου Ὅστανου ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Μέμφεως σὺν καὶ πᾶσι τοῖς ἱερεῦσιν Αἰγύπτου. ἐκ τούτου λαβὼν ἀφορμὰς συνεγράψατο βίβλους τέσσαρας βαφικὰς, περὶ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ λίθων καὶ πορφύρας. λέγω δὴ, τὰς ἀφορμὰς λαβὼν συνεγράψατο παρὰ τοῦ μεγάλου Ὅστανου. ἐκεῖνος γὰρ ἦν πρῶτος ὁ γράψας ὅτι ἡ φύσις τῇ φύσει τέρπεται καὶ ἡ φύσις τὴν φύσιν κρατεῖ καὶ ἡ φύσις τὴν φύσιν νικᾷ· κτλ.

300,18 Δημοκρίτου Φυσικὰ καὶ μυστικά in Berthelots Coll. d. Alchim. I p. 41 ff. Probe: p. 43, 14 ὡς οὖν ἤμεν ἐν τῷ ναῷ ἐξ αὐτομάτου στήλη τις [ἢ κιόνιον] διαρρήγνυται, ἣν ἡμεῖς ἐωρῶμεν ἔνδον οὐδὲν ἔχουσιν. ὁ δὲ Ὅστανος ἔφασκεν ἐν αὐτῇ τὰς πατρώας τεθησαυρίσθαι βίβλους καὶ προκομίσας εἰς μέσον ἤγαγεν· ἐγκύψαντες δὲ ἐθαυμάζομεν, ὅτι μηδὲν ἤμεν παραλείψαντες, πλὴν τοῦτον τὸν λόγον εὔρομεν ἐκεῖ πάνυ χρησίμον· ἡ φύσις τὴν φύσιν· κτλ. p. 53, 16 ἰδοὺ μὲν δ' ἦν, ὦ Λεούκιππε, περὶ τουτέων τῶν τεχνῶν τῶν Αἰγυπτίων <ἐν ταῖς τῶν> προφητέων Περσικαῖς βίβλοις, ἔγραψα τῇ κοινῇ διαλέκτῳ, πρὸς ἣν δὴ μάλιστα ἀρμόζονται· ἡ δὲ βίβλος οὐκ ἔστι κοινή. αἰνίγματα γὰρ ἔχει μυστικά παλαιὰ τε καὶ ὠκύγια (?) ἅπερ οἱ πρόγονοι καὶ θεῖοι Αἰγύπτου βασιλεῖς τοῖς Φοίνιξι ἀνέθεντο. ἐγὼ δὲ ὁ φίλος σου ὠκυγίος (?) αἰνίγμασιν χρῆσθαι ἃ δὴ γεγράφαται μοι τοῖς Αἰγυπτίων παισίν. ἀλλὰ σοί, ἱατρέ, καὶ δι' ἐρμηνέως πάντα οὐ παύσομαι ἀναφανδὸν ἐνεξηγούμενος. περιέχει δὲ ἡ συγγραφή λεύκωσιν τε καὶ ξάνθωσιν ἢ χαλκολίθου τε μαλάξιας καὶ ἐψήσιας καὶ ἕως βαφικῆς, ὕστερον δὲ ὅσα πάλιν παράδοξα γίνονται ἐξ αὐτοῦ τοῦ χαλκοῦ καὶ κινναβάρεως, ἔχει ποιῆσαι χρυσὸν <ἐκ τῆς> καδμίας τε καὶ ἄλλων εἰδῶν, καὶ καύσεων πάλιν <καὶ> ἐπιπλοκῶν ὅσα παράδοξα γίνονται. Zosimos a. O. II 122 aus Demokrit: 'δέξαι λίθον τὸν οὐ λίθον, τὸν ἄτιμον καὶ πολύτιμον, τὸν πολύμορφον καὶ ἄμορφον, τὸν ἄγνωστον καὶ πᾶσι γνωστόν, τὸν πολυώνυμον καὶ ἀνώνυμον, τὸν ἀφροσέληνον λέγω'. p. 159, 3 καὶ ταῦτα μὲν οὕτως πρὸς τοὺς Αἰγυπτίους προφήτας ὁ Δ. γράφει· ἐγὼ δὲ πρὸς σέ, ὦ Φιλάρεττε, πρὸς ὃν ἡ δύναμις, τὴν κατὰ πλάτος σοι γράφω τέχνην'. III 448, 19 ὁ Δ. φησὶ πρὸς τὸν βασιλέα· εἰ μὴ τὰς οὐσίας καταμάθῃς καὶ τὰς οὐσίας κεράσῃς καὶ τὰ εἶδη νοήσῃς καὶ τὰ γένη συνάψῃς τοῖς γένεσιν, εἰς μάτην τῷ κόπῳ ἐπεχείρησας, ὦ βασιλεῦ'.

300,19 PAPYR. LONDIN. 121 c. 5b v. 168 [Kenyon Greek Pap. in the Br. Mus. (I 1893) S. 89. Pap. Graec. mag. ed. Preisendanz II 7]. Δημοκρίτου παίγνια α. τὰ χαλκᾶ χρυσᾶ ποιῆσαι φαίνεσθαι· θεῖον ἄπυρον μετὰ τῆς κρητηρίας μείζας ἔκμασσε. β. ὠῶν ὁμοιον μήλῳ γενέσθαι· ζέσας τὸ ὠῶν χρῆ κρόκῳ μείζας μετ' οἴνου. γ. μάγειρον μὴ δύνασθαι τὴν πυρὰν ἀνάψαι· βοτάνην ἀείζων θές αὐτοῦ εἰς τὴν ἐστίαν. δ. φαγόντα σκόρδα μὴ ὀζειν· ρίζας σεύτλου ὀπτήσας φάγε. ε. γραῦν μήτε πολλὰ λαλεῖν μήτε πολλὰ πίνειν· πίτυν κόψας βάλε αὐτῆς εἰς τὸ κρᾶμα. ς. μονομάχας [so] ἐζωγραφημένους μάχεσθαι· ὑποκάτω αὐτῶν κάπνισον λαγοῦ κεφαλὴν. ζ. ψυχρὰ τρώγοντα κατακαίεσθαι· σκίλλαν εἰς ὕδωρ χλιαρὸν βρέξας δὸς αὐτῷ νίψασθαι· λύσις ἐλαίῳ. θ. πολλὰ πίνοντα [καὶ] μὴ μεθύειν· χοιραῖον πνεύμονα ὀπτήσας φάγε. ι. ὁδοιποροῦντα μὴ διψᾶν· ὠῶν <ὠμὸν> <εἰς> οἶνον ἀνακόψας ρόφα. ια. πολλὰ βινεῖν δύνασθαι· στροβίλια πεντήκοντα μετὰ δύο κυάθων γλυκέος καὶ <κ> κόκκους πεπέρεως τρίψας πίε. ιβ. στύειν, ὅτε θέλεις· πέπερι μετὰ μέλιτος τρίψας χρῆέ σου τὸ π[έλ]μα.

300,20 PAPYR. MAGIC. LUGD. 384 [Dieterich Jahrb. f. kl. Ph. Suppl. XVI 813. Preisendanz a. O. S. 81] Δημοκρίτου Σφαῖρ α. Προγνωστικὸν ζωῆς καὶ θανάτου. γνῶθι πρὸς τίνα σελήνην ἀνέπεσε νοσῶν καὶ τὸ ὄνομα τὸ ἐκ γενετῆς συνψήφισον τῇ σελήνῃ καὶ βλέπε, πόσαι τριακάδες

γίνονται, καὶ τὰ περιλειπόμενα τοῦ ἀριθμοῦ κατανόησον εἰς τὴν ‘σφαῖραν’ καὶ ἂν ἤ ἄνω ἢ ψῆφος, ζήσει, ἐὰν δὲ κάτω, τελευτήσει.

302 CORPUS PARISINUM PROFANUM [Cod. Paris. gr. 1168 nach Elter]: 166 ταῖς τῶν καιρῶν μεταβολαῖς καὶ οἱ σφόδρα δυνατοὶ τῶν ἀσθενεστέρων ἐνδεεῖς γίνονται. 168 νεκρὸν ἰατρεύειν καὶ γέροντα νοθεύειν ταῦτόν ἐστι [vgl. Gnomica homoeom. ed. Elter I p. 41. 68] 169 τὸν σπουδαῖον φίλον πρὸς μὲν τὰς εὐφροσύνας κληθέντα δεῖ παρεῖναι, πρὸς δὲ τὰς περιστάσεις αὐτόκλητον δεῖ συμπαρεῖναι 170 τὸ μὴ δύνασθαι βοηθεῖν τοῖς φίλοις ἀπορίας, τὸ δὲ μὴ βούλεσθαι κακίας τεκμήριον. 171 οἱ ἀληθινοὶ φίλοι καὶ τὰς φιλίας ἡδεΐας καὶ τὰς συμφορὰς ἐλαφροτέρας ποιοῦσιν ὧν μὲν συναπολαύοντες ὧν δὲ μεταλαμβάνοντες. 174 ποθητὸς εἶναι μᾶλλον ἢ φοβερός κατὰ τὸν βίον προαιροῦ· ὃν γὰρ πάντες φοβοῦνται, πάντας φοβεῖται. 175 τὰς μὲν γραμμὰς ἀσφαλεστέρας, τὰς δὲ πράξεις λαμπροτέρας ἔχειν δεῖ [= Elter Homoeom. n. 142]. 177 τὸν ἄρχοντα δεῖ ἔχειν πρὸς μὲν τοὺς καιροὺς λογισμόν, πρὸς δὲ τοὺς ἐναντίους τόλμαν, πρὸς δὲ τοὺς ὑποτεταγμένους εὐνοίαν. 178 δεῖ δὲ τὸν ἐτέρων μέλλοντα ἄρξειν αὐτὸν ἑαυτοῦ πρῶτον ἄρχειν. 181 ἐν μὲν τοῖς ἐσόπτροις ὁ τῆς ὀψεως, ἐν δὲ ταῖς ὁμιλίαις ὁ τῆς ψυχῆς χαρακτήρ βλέπεται = Homoeom. n. 19a 184 διηνεκῆς ἐπὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ἢ τοῦ πλούτου ἐπιθυμία. μὴ κτηθεῖσα μὲν γὰρ τρύχει, κτηθεῖσα δὲ βασανίζει ταῖς φροντίσιν, ἀποκτηθεῖσα δὲ ταῖς λύπαις. 185 θεοῦ ἄξιόν σε ποιήσει τὸ μηδὲν ἀνάξιον πράττειν. 186 θεῷ ὅμοιον ἔχει ὁ ἄνθρωπος τὸ εὖ ποιεῖν, ὅταν τὸ εὖ ποιεῖν μὴ καπηλεύηται, καὶ τὸ εὐεργετεῖν καὶ ἀληθεύειν 187 καὶ κυβερνήτης ἀγαθὸς ἐνίοτε ναυαγεῖ καὶ ἀνὴρ σπουδαῖος ἀτυχεῖ = Homoeom. n. 124 189 ἢ μὲν μάχαιρα τέμνει, ἢ δὲ διαβολὴ χωρίζει φίλους = Gnom. hom. I p. 41 191 ἢ τῶν ἀγαθῶν ἔρις ὠφελεῖ τὸν ζηλοῦντα μὴ βλάπτουσα τὸν ζηλούμενον. 192 μικρὰ διδόναι βούλου μᾶλλον ἢ μεγάλα ἐγγυᾶν· ὃ τε γὰρ κίνδυνος ἄπεστι καὶ ὁ λαβὼν ἔργου, οὐ λόγου χρεῖαν ἔχει. 193 ἐπιτηδειότατος πρὸς φιλίαν ὁ πλεῖστα ἀδικεῖσθαι δυνάμενος καὶ φέρειν. 196 τάχος καὶ ἔπειξις ἀπέστω τοῦ ἐσθίειν· κυνῶδες γὰρ τοῦτο καὶ θηρίῳ μᾶλλον ἢ ἀνθρώπῳ πρέπον. 197 ὥσπερ οὖν ἄλειμμα οὐδὲ τὸ ἡδὺ καλὸν οὐδὲ τὸ μακρόν, ἀλλὰ τὸ ὑγιαῖνον, οὕτω καὶ τροφή οὐχ ἡ ἡδεῖα καλὴ οὐδ’ ἡ πολλή, ἀλλ’ ἡ ὑγιεινή. 198 ὁ ἀρετὴν τιμῶν πρῶτην ἀλήθειαν τιμᾷ καὶ μάλιστα ὡς ἀγαθοῦ παντὸς ἡγεμόνα οὖσαν. 875 Δ. τὸν φθόνον εἶπεν ἔλκος εἶναι ἀληθείας. 745 μηδέποτε μακαρίσῃς ἄνθρωπον ἐπὶ πλούτῳ καὶ δόξῃ· πάντα γὰρ τὰ τοιαῦτα τῶν ἀγαθῶν ἐλάττονι πίστει τῶν ἀνέμων δέδεται.

302a SENEC. Epist. 7, 10 D. ait: unus mihi pro populo est et populus pro uno.

304 Vgl. Gnom. Vatic. 743 [Wien. Stud. 10, 1888, 232] n. 56 ὁ αὐτὸς [Demokritos] εἶπεν· ‘ἐν μόνον οἶδα, ὅτι οὐκ οἶδα.’

306 MASALA [Maschallah al—Misri im Vatic. gr. 1056, S. Catal. codd. astrol. gr. I (Brux. 1898) p. 82,] ὁ Δ. βιβλία ιδ , ἡγουν Περὶ γενεθλίων ζ , Περὶ ἐρωτήσεων δ , Περὶ τῶν συνόδων δύο, Περὶ λογισμοῦ α καὶ Περὶ τῶν κλιμάτων α .

307 PSEUDORIBASIUS in Aphorism. Hippocr. ed. Io. Guinterius Andernacus Paris. 1533f. 5 v deinde dicimus quod nemo tale opus potuit facere quale Hippocras, quem philosophi amicam naturae dixerunt. tentavit quidem D. tale facere, non tamen ut Hippocras perfecit.

308 COD. PARIS. 1630 Δημοκρίτου φιλοσόφου τούναντίον. Παντοίην βίοτοιο κτλ. = Anth. Pal. IX 360 Μητροδώρου.

309 ALBERTUS MAGNUS Ethica I 1, 3 (Vol. IV ed. Jammy p. 4) hoc est etiam quod dicit D., quod homo sapiens est mensura omnium quae sunt (vgl. 80 B 1). per sensum enim est mensura sensibilibium et per intellectum est mensura intelligibilibium; mensuratur enim unumquodque sui generis primo et simplicissimo; primum autem et simplicissimum uniuscuiusque generis

virtus est. virtus ipsius igitur est principium cognoscendi unamquamque rem; cognitio igitur
omnis rei perficitur in cognitione virtutis eius.